1818. No. 103

LEEUWARDER COURANT.

VRYDAG den 25 DECEMBER.

Bij deze COURANT, wordt een Byvoegſel GRATIS uitgegeven.

S A X E N.

DRESDEN, *den* 8 *December.*

Het ſchoon paleis van Bruhl word in gereedheid gebragt, ten einde tot reſidentie van Z. K. H. Prins *Frederik* te dienen.

E N G E L A N D.

LONDEN, *den* 15 *December.*

Een brief, gedagteekend uit Lisſabon, van den 24 der afgeloopene maand, bevat de volgende tijdingen, welke door den conſul van Portugal, te Gibraltar, in dagteekening van den 5 november, overgezonden zijn: „ Van den 10 tot den 20 october, zijn er, in de ſtad Tanger, 153 perſonen aan de peſt overleden; en, ſedert 21 october tot 2 november, 254; zoo dat er, in 20 dagen, 407 ſterfgevallen hebben plaats gehad, met het aanmerkelijk onderſcheid van bijna twee derden meer in de laatſte tien dagen. In de ommeſtreken der ſtad duurde de beſmetting met dezelfde woede voort, en had zich aan de bevolking van Scilla medegedeeld."

Den 4 november was er bijna niet een dagblad te Boston uitgekomen, ter oorzake van den brand, die aldaar de beurs en verſcheidene belendende huizen verteerd heeft, waardoor het grootſte gedeelte der drukkers genoodzaakt is geworden, met allen ſpoed van daar te vlugten. De beurs van Boston was een der voornaamſte ſtadsgebouwen en misſchien de grootſte in geheel de Vereenigde Staten. Dezelve diende tot logement en koffijhuis, was 132 voeten lang, zeven verdiepingen hoog, en bevatte 300 kamers. De koepel, die op dezelve geplaatst was, is, met een geweldig gekraak, in het vuur nedergeſtort. Dit gebouw behoorde aan eene compagnie, die den eigendom van hetzelve in 400 actien verdeeld had.

Men waardeert de juweelen van wijlen de Koningin op een millioen ſterling; dezelve zullen onder de Prinſesſen hare dochters verdeeld worden; de ongehuwden, zullen de garderobe van zeer groote waarde, bekomen.

De Baron *Fagel*, ambasſadeur van den Koning der Nederlanden, heeft den 4 dezer, in een particulier gehoor, aan den Prins-Regent eenen brief van zijnen Souverein overhandigd, bij welke Z. M. den Prins-Regent verzocht het Grootkruis van de Willems Orde eerſte klasſe, te willen aannemen, hetgeen door Z. K. H. goedgunſtiglijk is geſchied.

F R A N K R Y K.

PARYS, *den* 14 *December.*

Men zegt, dat de organiſatie van de nationale garde, in het aanſtaande jaar, eenige aanmerkelijke veranderingen zal ondergaan. Het getal der manſchappen, waaruit dezelve beſtaat, zal verminderd en uit de gegoedſte burgers genomen worden. Ten gevolge dezer vermindering, zal elk legioen, in plaats van uit vier, ſlechts uit twee bataillons zamengeſteld zijn, en de posten, welke de nationale garde zal betrekken, zullen op twee verminderd worden, te weten aan het kasteel der Tuillerien en aan de prefectuur.

Bij eene onlangs gedane volkstelling is door het Bureau van de lengte voor het jaar 1819 de bevolking van Frankrijk, zonder de militairen op 29,327,380 zielen gebragt; de ſtad Parijs bevat 713,765 inwoners. De meest bevolkte ſteden hierop volgende, zijn Marſeille, welke 102,217 en Lijon welke ruim 100,000 zielen bevat.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, *den* 18 *December.*

Z. Exc. de hertog *van Wellington* is, verzeld van zijnen aide-de-camp, den luitenant-kolonel *Percy*, van Parijs komende, is heden naar Londen vertrokken.

Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden heeft, gisteren, het werkhuis van liefdadigheid dezer ſtad bezocht. Hij heeft de verſchillende werkplaatſen met eene naauwkeurige aandacht doorloopen. De aanmerkingen, welke Hoogstdezelve over alle ſoort van arbeid, die in deze aan het ongeluk toegewijde toevlugtsplaats verrigt wordt, gemaakt heeft, hebben aan regenten een bewijs opgeleverd, wegens de kennis van dien Prins van de in dat onſchatbaar etabliſſement ten uitvoer gebragt wordende werkzaamheden. Hij hield zich met de comptabiliteit tot in de minſte bijzonderheden bezig. De wijze van boekhouden en de juistheid daarvan, zijn hun, die daar mede belast zijn, de grootſte loftuigingen waardig geweest.

Z. K. H. was vooral getroffen wegens de orde, welke in dit huis heerscht, en de zindelijkheid, die aldaar zorgvuldig in acht genomen wordt.

Z. M. zijne tevredenheid willende betuigen aan het tooneel-gezelſchap van den koninklijken ſchouwburg, wegens den ijver, waarmede zij hebben medegewerkt tot veraangenaming van het verblijf zijner verhevene gasten, heeft aan hetzelve eene gratificatie van 12,000 franken doen geven, welke naar gelang der traktementen zal verdeeld worden. Z. K. H. de Prins van Oranje heeft 900 franken door ter hand ſtellen aan degenen, die geſpeeld hebben bij de, ter gelegenheid van dat verblijf, in zijn paleis gegevene feesten.

Z. M. heeft een nieuw bewijs zijner bewondering voor het kunsttalent van mevr. *Catalani* gegeven, door haar een geſchenk, zijner mildheid waardig te zenden.

Z. M. heeft bepaald, dat de premien ter aanmoediging van de Walvischvangst, nog zullen worden verſtrekt van den 1 januarij 1819 tot den 1 januarij 1822; dezelve zullen betaald worden voor de helft bij het uitzeilen, behoudens reſtitutie, bij aldien men niet aan de voorwaarden had voldaan, en voor de wederhelft bij de terugkomst der ſchepen, blijvende voorts alles dien aangaande, op den vorigen voet.

Pruisſen zal, naar men verneemt, eenen militairen weg van een uur breedte verkrijgen, van de Lahn tot aan de Wertha. Dezelve, zal door het Nasſauſche, Hesſiſche, Saxe Meiningen, Gotha en Weimar loopen, zonder dat echter eenige ſtad of dorp afgeſtaan worde. De daardoor benadeelde Vorſten zullen in geld ſchadevergoeding bekomen.

Van den 19.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden. In deze zitting waren tegenwoordig alle de Staatsministers te Brusſel zich bevindende, alsmede vele Staatsraden, en Z. K. H. de Prins van Oranje, bevond zich op de tribune.

De financiele wetten aan de orde van dag zijnde werd over dezelve gediscusſieerd, en nadat een aantal leden zoo voor als tegen zeer uitgebreide adviſen hadden uitgebragt, en de ſtaatsministers, ieder voor zoo ver hun in het bijzonder betrof, geſproken hadden, werden die wetten met 80 tegen 19 ſtemmen aangenomen, en de vergadering geſcheiden ten half 5 uren tot dingsdag den 22 op den middag.

LEEUWARDEN, *den* 23 *December.*

Door den Eerwaarden Grooten Kerkenraad der Nederduitſche Gereformeerde Gemeente alhier, is op heden uit het bevorens gemelde zestal dit drietal geformeerd:

Ds. *Pieter van der Willigen*, te Thiel.
— *Gerardus Benthem Reddingius*, te Asſen.
— *François Bekius*, te Dantumawoude.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.

121ſte KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

ZESDE KLASSE.

Prijzen en premien van duizend gulden en daar boven, getrokken op den 19 december 1818.

Voormiddag.

35ſte Lijst, no. 2349, een prijs van *f* 1000.
——— 39316, ——— 5000.

Namiddag.

36ſte Lijst, no. 41924, een prijs van - 1000.
——— 24801, ——— 1000.
——— 9960, ——— 1000.
——— 7474, ——— 1000.
——— 13896, ——— 1000.
——— 23421, eene premie van - 5000.

De Directeur der Koninklyke Nederlandſche Lotery,
M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

, Getrouwd.

H. B. DRIELSMA,
En K. A. DRIELSMA.

LEEUWARDEN, den 19 December 1818.

, Heden zijn ondertrouwd,

J. E. VAN DER VLIET,
En J. WESSELS.

LEEUWARDEN, den 20 December 1818.

, Heden avond, ten zeven uren, beviel voorſpoedig van eene DOCHTER, J. J. VAN DER MEER, huisvrouw van

GORREDIJK, den 11 December 1818. G. T. DE JONGH.

, Heden beviel van eene DOCHTER, CATHARINA HELDER echtgenoote van

LEEUWARDEN, den 21 December 1818. H. W. HOMMES.

, Heden verloste van eene welgeſchapene DOCHTER, B. VAN ALKEN, geliefde echtgenoote van

LEEUWARDEN, den 22 December 1818. F. S. WALTA.

, Van de deelneming van vrienden en bekenden verzekerd, geven wij kennis van het overlijden van onze dierbare moeder, Vrouwe CONSTANTIA ASSUERUS AVENHORN, weduwe wijlen den Wel Edelen Geſtrengen Heere Mr. FRANCISCUS RINIA VAN NAUTA.

In den ouderdom van bijna negen-en-vijftig jaren, eindigde zij heden morgen ten vijf uren, door eene herhaling van beroerte, haar, voor ons zoo nuttig als zorgdragend leven.

LEEUWARDEN, den 16 December 1818.

Namens myne broeders, zusters en behuwd broeder.
B. G. RINIA VAN NAUTA,
1ſte Lieut. by de Afd. Kuras. no. 3, *Ridder van de Mil. Will. Orde*

, Heden na den middag ten 2½ uren, overleed na eene langdurige ſukkeling en langzaam verval van krachten, in den ouderdom van 79¾ jaren, en genoegelijke echtverbindtenis van circa 35 jaren, de Eerbare Vrouwe MARTJE FEYKES, geliefde echtgenoote van den ondergeteekenden.

Strekkende deze ter kennisgeving aan vrienden en bekenden; verzoekende van brieven van rouwbeklag verſchoond te blijven.

STIENS, den 17 December 1818. SIBE A. v. D. WAL.

, Heden overleed tot mijne grootſte droefheid, na eene langdurige ſukkeling, mijn waarde huisvrouw, MARIA THERESIA LAMPE, in den ouderdom van 33 jaren.

LEEUWARDEN, den 17 December 1818. C. MOORMAN.

, Heden morgen overleed, na eene ziekte van ruim vier dagen, mijn waarde man, KORNELIS BEERLINGS, in leven Mr. Grutter, in den ouderdom van ruim 70 jaren; geve langs dezen weg kennis aan vrienden en bekenden.

OUDEGA, den 19 December 1818. ATJE HILLEBRANDS, Wed. K. BEERLINGS.

NB. *De Affaires blyven continueeren, op de firma van de weduwe en zoon van* K. Beerlings.

VAN DE BOTER TE SNEEK, den 22 December 1818, geen prijs.

BEURS-PRYS DER EFFECTEN.

Amſterdam, den 21 *December* 1818.

Holland,	Werkelijke Schuld . .	2½	pCt.	42¼	a	42¾
———	Restanten uitgeſtelde dito .			1½	a	1
———	Kansbilletten van dezelve . .		*f*	23¾	a	24¼
———	Schuldbekentenisſen 1815	5	pCt.	94¾	a	95¼
———	Idem 1818	5	———	88	a	88¼
———	Loten van dito		*f*	87	a	91

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

Holland, Aand. Nederlandſche Bank . . .			130	a	136
Frankrijk, Tiers Conſolidés . .	5	———	64¼	a	65¼
Engeland, Geconſolideerde . . .	3	———	78¼	a	
Rusland, bij *Hope en Comp.* . .	5	———	85¼	a	85¾
——— Inſch. op het Grootb. .	6	———	46¼	a	47
Pruisſen, in Engeland	5	———	75	a	76¼
Sakſen, bij *Braunsberg en Comp.* .	5	———		a	
Spanje, 1805, bij *Hope en Comp.*	5½	———	5½	a	6
——— 1807, bij dito	5½	pCt.	25½	a	26
——— Coupons		*f*	7¾	a	8¼
Weener-Bank, bij *Coll en Comp.*	5	———		a	
——— Certificaten bij dito . .	2½	———	28	a	28¾
——— Metaliek 1815	2½	———	31½	a	31¾
Weener idem 1816	5	———	63½	a	64
——— idem 1816	1	———	12½	a	12¾
——— Bank-Actien		———	590	a	600
Certificaten Monte di Milano . .	5	———		a	
——— Napels	5	———		à	
——— Adm. dito	5	———		à	
Deenſche Kroon	4	———	70	a	70½
——— Tollen	4	———	70	a	70¾
——— Leen- en Wisſelbank	4	———	70	a	70½
——— Aziatiſche Comp. . .	5	———	84½	a	85½
——— Coupons		———	80	a	81
Amerika, bij *Hope en Comp.* . .	5½	———	100¾	a	101¾
——— bij *Staphorst*, 1805 . .	5½	———		a	

)o( )o( )o(De Ondergeteekende verwittigt door dezen elk en een ieder, om aan niemand hij zij, wie hij zij, op zijnen naam, Gelden te verſchieten of Goederen te borgen, als zullende door hem, geene betaling worden gedaan.

LEEUWARDEN, den 24 December 1818. J. DE VRIES.

)o( )o( )o(JAN J. HIBMA, Hengſtehouder onder Sexbierum, maakt door dezen aan de belanghebbenden bekend, dat hij het HENGSTERIER te Oosterbierum in de herberg zal houden, op Zaturdag den 2 Januarij 1819, des namiddags ten één uur; de belanghebbenden worden verzocht op tijd en plaats te compareren, ten einde hunne DEKGELDEN te voldoen.

)o( )o( )o(HENDK. BROUWER & ZOON vaceeren tot betaling van Rusſiſche Coupons verſchenen 1 Januarij 1819: alsmede van Amerikaanſche dito, wier betaling geannonceerd is, tegen de gewone Proviſie.

Men preſenteert publick bij boelgoed en gereedgeld, aan den meestbiedenden te verkoopen: Eene kostelijke INBOEDEL, beſtaande in Kabinetten, Pulpitums en Laadtafels, Bedden en Bedskleederen; als mede Vrouwen Kleederen, Linnen en Wollen; voorts Porcelein, Glas-, Koper-, Tin-, IJzer- en Aardewerk, en verdere MEUBELEN en HUISGERADEN.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 29 December 1818, des morgens ten 11 uren precies, ten ſterfhuize van wijlen *Janke Eelkes de Jong*, in leven Genever Branderſche te Holwerd.

)o( )o( )o(Wie vermist een jonge DOGHOND, met zwarte ſnuit, om hebbende een koperen Halsband met de letters P. H. J. L. A., kan dezelve terug bekomen bij den kastelein THIJS HENDRIKS BAKKER, te Oudeſchoot.

)o( )o( )o(Wie een RAM vermist, kan hetzelve terug bekomen, bij U. J. BLEEKER, buiten de Franskerpoort te Harlingen, mits bewijs van eigendom aantoonende, en de kosten te voldoen.

)o( )o( )o(Een SMIDS KNECHT, zijn werk geheel of ten deele verſtaande, en ongehuwd, kan op aanſtaande Mei werk bekomen, bij *Johannes Jans*, Mr. Smid aan de Oude Dijk onder St. Jacob.

)o( )o( )o(Een BAKKERS KNECHT, zijn werk geheel of ten deele verſtaande, een dienst begerende op den 12 Mei aanſtaande, kan zich vervoegen bij MARTEN SIKKES, Mr. Bakker te IJsbrechtum.

)o( )o( )o(Uit de hand te koop: Een TJALKSCHIP, lang 53 voet, wijd naar rato, met Zeil en Touw, zoo als het is leggende bij den kastelein B. H. BLINKSMA, te Tjerkgaast, door wien hetzelve is bevaren.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HET BILDT, convoceeren de Ommeenpligtige Landeigenaars van het Bildt, onder St. Anna Parochie, om te compareeren in hunne Dorpskerk aldaar, op Maandag den 28 December 1818, des morgens ten elf uren, ten einde te aanhooren het Rapport van Heeren Grietman, Volmagten, benevens de Kerk- en Arme-Voogden, aangaande het bouwen van eene *nieuwe SCHOOL of nieuwe SCHOOL en SCHOOL-HUIZINGE te St. Anna Parochie.* — Na mededeeling van hetzelve dienaangaande te besoigneren, en daarna bij eenparigheid of meerderheid van stemmen te besluiten.

St. Anna Parochie, den 12 December 1818.

Ter ordonnantie van dezelven,
E. VAN LOON, *Secretaris.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN DE GRIETENIJE OPSTERLAND, convoceeren bij dezen de Hervormde Floreenpligtige Ingezetenen van den dorpe Langezwaag, om te compareeren in de dorps Kerk aldaar, op Dingsdag den 29 December 1818, des voordemiddags ten 11 uren, ten einde nieuwe KERKVOOGDEN te stemmen.

Beetsterzwaag, den 17 December 1818.

Grietman en Assesforen voornoemd,
F. G. A. B. VAN LIJNDEN, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
D. SURINGAR, *Secretaris.*

ALzoo op den 12 December jl., te Sexbierum, zonder Testament is overleden, JELTJE JOHANNES, weduwe van PIETER AUKES AUKEMA, in leven Schoenmaker aldaar, en hare Bloedverwanten van *Vaderszyde* geheel onbekend zijn, zoo worden dezelve aangemaand en opgeroepen, om zich, vóór den 15 Januarij 1819, met genoegzame bescheiden, aan te geven bij den Vrederegter van het Kanton Franeker; zullende na dien tijd, over de halve Nalatenschap naar regten worden gedisponeerd.

Franeker, den 16 December 1818.

Op last van den Vrederegter voorn.,
J. STINSTRA, *Griffier.*

MR. D. FOCKEMA, en Mr. P. ANDREÆ, Notarisfen te Leeuwarden, zullen, op Donderdag den 24 December 1818, ten 2 uren na den middag precies, ten huize van *H. Elzinga*, buiten de Wirdumerpoort bij Leeuwarden, bij den provifionelen palmflag verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, gequoteerd no. 7, SCHUUR en verdere aanbehooren, groot 59 Pondematen, alle GREIDLANDEN, gelegen te Zwichum, bij *Teye Rinses Teitsma*, tot Petri en Mei 1821 in gebruik, in elf Perceelen, in de Billetten omschreven.

MR. D. FOCKEMA en Mr. P. ANDREÆ, Notarisfen te Leeuwarden, zullen op Maandag den 28 December 1818, ten 3 uren na den middag, in het koffijhuis van *Zylstra*, te Leeuwarden, bij den finalen palmflag verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, met KOETSHUIS en STALLING, aan het Plein en in de Beijerstraat te Leeuwarden, wijk G, no. 107, door den heer *J. C. T. Stern* bewoond. Waarop geboden is *f* 5875 - 00.
2. Eene HUIZINGE op de hoek van de Beijerstraat aldaar, wijk G, no. 108, door den heer *Baudet* bewoond. Waarop geboden is *f* 2375 - 00.

Beide den 12 Mei 1819 te aanvaarden.

MR. D. FOCKEMA, Notaris te Leeuwarden, zal op Maandag den 28 December 1818, ten 3 uren na den middag, in het Koffijhuis van *Zylstra*, bij den provifionelen palmflag verkoopen:

1. Eene HUIZINGE in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, wijk F, no. 255, door den heer *Antonides* bewoond, bestaande uit onderscheidene BEHANGENE KAMERS enz.
2. Eene HUIZINGE op den Grachtswal te Leeuwarden, L, no. 17, met onderscheidene WOON- en SLAAP-VERTREKKEN, en groote TUIN, toebehoorende aan Mejuffer *Accama*.

Beide percelen te aanvaarden den 12 Mei 1819.

MR. P. ANDREÆ, Notaris te Leeuwarden, zal op Maandag den 28 December 1818, ten 3 uren na den middag, in het Koffijhuis van *Zylstra* te Leeuwarden, bij den finalen palmflag verkoopen:

Eene fraaije en net betimmerde HUIZINGE en TUIN, gequoteerd no. 126, in de Schrans onder Huizum, bij den heer *Buisfink* in gebruik, tot den 12 Mei 1819, bestaande in drie behangene Kamers, een Keuken en twee Zolders. Waarop geboden is *f* 1555 - 00.

DE Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal op Maandag den 28 December 1818, des nademiddags ten 4 uren, in de Stads Doele, bij de weduwe *Synja*, bij de provifionele toewijzing veilen:

1. Eene ruime en hechte HUIZINGE, voorzien van Behangene Kamers, Plaats en Keuken, letter B, no. 41, door den Koopman *S. van Dam*, wordende bewoond, staande in de Korfmakersstraat binnen deze Stad.
2. Eene HUIZINGE in de Heerestraat aldaar, letter C, no. 49, verhuurd aan *L. Dagelet* en *W. Zythof*, voor *f* 2 - 5 - : in de week.
3. Eene nette en hechte HUIZINGE, in de Minnemastraat aldaar, letter I, no. 15, verhuurd aan *E. Bienema* en *T. Christiaans*, voor *f* 142 - 8 - : in het jaar.
4. Eene nette en nieuw betimmerde HUIZINGE, voorzien van 3 Kamers, met Plaats en Bleek, enz., bij *P. van der Vles*, in gebruik, staande aan de Stadswal bij de Wisjestraat alhier, letter K, no. 285.
5. Eene HUIZINGE, met PLAATS en BLEEK, op de Groeneweg, letter F, no. 172, verhuurd aan *Sip Johannes*, voor *f* 1 - 16 - : des weeks.
6. Eene DITO daar naast, letter F, no. 173, verhuurd aan *Berber* . . . ., voor 15 Stuivers des weeks.
7. Eene DITO op Keerweer, letter I, no. 190, verhuurd aan Mr. *Heikoop*, voor 16 Stuivers des weeks.
8. Eene DITO op de Breedeplaats, letter K, no. 148, verhuurd aan de wed. *Horstman*, voor 15 Strs. des weeks.
9. Eene DITO, bij de Amelandsstraat, lett. A, no. 127, verhuurd aan *Roelof van der Meulen*, voor 16 Stuivers des weeks.
10. Eene zoo goed als nieuwe WONING, in de Langesteeg op het Vliet, letter M, no. 56, verhuurd aan *Haaije Siphes van der Meer*, voor 14 Stuivers des weeks.

Alles staande te Leeuwarden, en den 12 Mei 1819, vrij te aanvaarden.

DR. M. VAN DEN ACKER, Notaris te Joure, daartoe benoemd door de Regtbank ter Eerster Instantie, residerende te Heerenveen, zal ten overstaan, als thans bij de Wet is bepaald, op Maandagen den 28 December 1818, en den 11 Januarij 1819, telkens des nademiddags ten één uur, bij de beschrijving, in het logement het Wapen van Haskerland, en de finale toewijzing in de herberg de Gouden Leeuw te Joure, publiek bij strijk- en verhooggeld, op zeer gemakkelijke Conditien (die inmiddels mede zijn te vernemen bij W. VAN EIJCK, Notaris te Joure), om op St. Petri en den 12 Mei 1819, te aanvaarden, verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met twee HUIZEN en SCHUREN (waarvan een onlangs geheel nieuw is opgebouwd), met HOVINGEN en PLANTAGIEN cum omnibus annexis, met de onderhoorige WEID- HOOI- en KLIJNLANDEN, staande en gelegen in den dorpe Westermeer bij de Joure, groot over het geheel meer dan honderd vier en tachtig Pondematen; wordende thans bewoond en gebruikt bij de erven van wijlen *Tye Meintes* als eigenaren, en zulks in 24 Percelen.

DE Notaris G. KEUCHENIUS, presenteert publiek bij strijk- en verhooggeld aan den meestbiedenden te verkoopen: Een eenmast SCHUITESCHIP, *de drie Gebroeders* genaamd, lang over steven 44 voeten, wijd en hol naar advenant; met Zeil en Treil, staand en loopend Wandt, Haken, Boomen, Koksgereedschap en verdere annexen, zijnde in den jare 1811 nieuw uitgehaald; invoege thans door den eigenaar *Iede Douwes de Jong* bevaren wordt, en voor deszelfs wal te Hindelopen is leggende, kunnende ook op den dag van verkooping (ingevalle het dan nog open water is) bij de *Kettingbrug* te Workum door een ieder worden bezigtigd.

Wie hier aan gading heeft, kome op Vrijdag den 8 Januarij 1819, des nademiddags ten twee uren, ten huize van den kastelein *de Vreze* in de herberg onder het Raadhuis te Workum.

DEZELFDE NOTARIS, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Sneek, zal ten overstaan van den Heere Vrederegter van het Kanton Hindelopen, publiek bij strijk en verhooggeld veilen, en aan den hoogstbiedenden verkoopen:

1. Drie vijfde gedeelten in eene ZATHE en LANDEN, met HUIS, SCHUUR, ERF en HIEMING, cum annexis, staande en gelegen in de Stavorensche Noorder Meer, onder Molkwerum, gequoteerd no. 162, met quoteel aandeel in een' WATERMOLEN; zijnde die Zathe in het geheel groot naar naam en faam 71½ Pondematen, Greidland, waarvan 36½ Pondematen buiten de Meer zijn gelegen, thans in huring bij *Arjen Jans van der Meer*, tot St. Petri en den 12 Mei 1820, *in een perceel.*
2. Zeven hoofden MAADLAND, gelegen op de Zuid-Eg onder Molkwerum, in een stuk van 10 hoofden op no. 65, tot naastgelegenen hebbende *Jan Sytzes Hollander* ten Oosten Zuiden en Westen, en de Grons ten Noorden, in gebruik en vrij als het vorig perceel.
3. Zestien Pondematen GREIDLAND, gelegen aan drie stukken, onder Staveren, in huring bij *Gosse Johannes Kingma*, tot St. Petri 1820; zullende in drie percelen worden geveild.

Waar van de beschrijving en provifionele toewijzing zal geschieden, in de herberg te Molkwerum, op Dingsdag den 5 Januarij 1819, en de finale toewijzing aldaar, op Dingsdag den 19 dier zelfde maand, telkens des voordemiddags ten 9 uren; nadere onderrigting is intusschen te bekomen, ten Kantore van den voornoemden Notaris.

DEZELFDE NOTARIS, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Sneek, zal ten overstaan van den Heere Vrederegter van het Kanton Hindelopen, op gemelden 5 en 19 Januarij 1819, des voordemiddags ten elf uren, in de herberg te Molkwerum, insgelijks bij strijk en verhooggeld veilen en verkoopen:

Een HUIS, TUIN en ERF, cum annexis, te Molkwerum, op Wester-Eg, no. 84, door *Heije A. Heijes* als mede eigenaar bewoond tot den 12 Mei 1819, mitsgaders eenige TUINEN en ledige ERVEN, aldaar, gequoteerd no. 6, 50, 139, 140 en 150; allen terstond te aanvaarden, waarvan sommige bij uitnemendheid geschikt zijn, om te worden afgegraven, en zeer gerijfelijk aan de publieke Vaarwaters gelegen, om de afgegravene Aarde te vervoeren; breeder bij Billetten, (in zes Percelen) omschreven.

NOg zal DEZELFDE NOTARIS, met Consent van Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland, op voorsz. tijd en plaats, publiek bij strijk en verhooggeld, veilen en verkoopen:

Een zeer hecht en sterk HUIS, HOF en ERF cum annexis, staande op Gremspolle no. 143, te Molkwerum, (toebehoorende aan de Doopsgezinde Gemeente aldaar) en bestaande in twee Kamers, eene Slaapkamer en Zomerwoning, met Bak, Put en verdere gerijfelijkheden; strekkende zich deszelfs geregtigheid uit voor van de Vaart tot achter aan de Vaart, thans in huring bij *Willem Feddriks Veersma*, tot den 12 Mei 1819.

B O E L G O E D.

MR. F. WITTEVEEN, openbare Notaris te Metslawier, zal bij Boelgoed presenteren te verkoopen:

Eene zeer aanzienlijke INBOEDEL, bestaande in diverse Bedden, met Dekens, Linnen en Wollen, Tafel- en Thee-Servisen, Secretaire, Commode, Canapés, eene aanzienlijke kwantiteit Tafellinnen, Spiegels, Pendule met Stulpen, Smirnasche en andere Tapijten, Tafels en Stoelen, Glaswerk, Zilver en Goud, Koper en Tin; voorts eenige Boeken, en eindelijk alles wat tot eene compleete en aanzienlijke Inboedel behoort. Voorts een Paard, twee Koeijen, Wagens, vijf en twintig à dertig Weiden uitmuntend gewonnen Hooi, benevens Boere en Tuingereedschappen.

Alles behoorende tot de nagelatene en onder beneficie van inventaris aanvaarden Boedel, van wijlen den Wel Edel Geboren Heer JOHANNES CASPARUS BERGSMA, in leven Grietman van Oostdongeradeel.

De verkooping zal zijn met behoorlijk Regterlijk consent te Metslawier, ten huize van den Erflater, op Maandag den 28 December aanstaande en volgende dagen, met uitzondering van Woensdag den 30, en op Maandag den 4 Januarij 1819 en volgende dagen, mede met uitzondering van de Woensdag, ten huize van den Erflater, te Dockum, telkens des morgens ten negen uren.

DE Ondergeteekenden ANDRIES DETERMEIJER en BEREND BROMMELEIJ, elk voor een derde geinteresfeerd in de COMPAGNIESCHAP, gedreven onder de Firma van ANTOON DETERMEIJER EN COMP., vinden zich in de noodzaaklijkheid, om door dezen publiek te maken, dat voorschreven Compagnieschap is gedissolveerd, en dat zij onderling zullen bepalen, omtrent de aanstelling van deskundige lieden, die vereischt worden tot de liquidatie van de zaken der voorn. Compagnieschap, waarvan dan ook nader bekendmaking zal geschieden. Terwijl de Ondergeteekenden alzoo elke Debiteur van de Compagnieschap verzoeken en des noods waarschuwen, om, ter voorkoming van zijne eigene schade of nadeel, van nu af aan, noch aan de Ondergeteekenden, noch aan den derden Compagnon ANTOON DETERMEIJER, eenige hoegenaamde betaling te doen, maar zulks bij provisie uit te stellen en daar mede te wachten, tot dat door nadere Advertentie of Circulaire hun de benoeming en aanstelling van voorn. personen zal bekend wezen.

Harlingen, den 19 December 1818.

ANDRIES DETERMEIJER.
BR. BROMMELEIJ.

LIEFHEBBERS VAN SCHAATSRYDEN.

DE Ondergeteekende adverteert hier mede aan het geëerd publiek, dat de met zoo veel roem bekende WARGASTER SCHAATSEN, welke door hem worden vervaardigd, slechts alleen te bekomen zijn bij H. BORGRINK, Koopman in IJzerwaren in het Naauw te Leeuwarden.

Warga, den 16 December 1818.

HEERE ROELOFS WESTRA.

EEn INTREK te huur, den 12 Mei 1819 te aanvaarden, en te Koop eene nieuwe naar de smaak gemaakte NARRESLEED, als mede beste VRIESCHE SCHAATSEN, tegen billijke prijzen, bij den Meester Zadelmaker T. BIENEMA, bij de Vrouwenpoort te Leeuwarden.

MR. GERHARD JACOB KEIZER, openbare Notaris, ter residentie van *Groningen*, is voornemens, op Dingsdag den 5 Januarij 1819, des avonds ten zes uren, ten huize van den kastelein *Tiddens* in *het Huis de Beurs*, te *Groningen*, bij publieke veiling, te houden door den oud Procureur J. VERSTEEGH, op strijkgelds conditien te koop te presenteren:

1. Eene wel ter nering staande KOOPMANS BEHUIZINGE, met een PAKHUIS daar achter, uitkomende in de groote Gang en in een' mandelige Gang, geteekend letter O, no. 101, op vrij eigen Grond, staande te Groningen aan het Damsterdiep, Noordzijde, waarin sedert onheugelijke jaren de *YZER-* en *KRUIDENIERS AFFAIRE* is geëxerceerd en nog wordt gecontinueerd.
2. Een PAKHUIS, staande in de Groote-Gang, Zuidzijde, geteekend letter O, no. 84, op vrij eigen Grond, Hier over kan 5000 guldens van de Koopschat blijven uitstaan, tegen 5 pCt. en inschrijving in een' Brandkas.

Om te aanvaarden op den 1 Mei 1819. De bewijzen van Eigendom en Conditien van Verkoop, zijn 3 dagen bevorens, ten Kantore van gemelden Notaris, en laatstgenoemde mede ten huize van verkoop te lezen.

PUBLIEKE BESTEDING.

MEn zal op Maandag den 4 Januarij 1819, des nademiddags ten 2 uren, ten huize van *Age Pieters Vellinga*, te Witmarsum, publiek aan den minstaannemenden presenteren te besteden:

1. Het bouwen van een' KOEPEL, op de Kerk van den dorpe Witmarsum.
2. Het afbreken van een gedeelte dier KERK, met het weder herstellen van en verdere benoodigde REPARATIEN aan dezelve; beide met de leverancie der Materialen.

Waar van de Teekening en Conditien te zien zijn, en ter lezing liggen, ten huize van *Age P. Vellinga*, te Witmarsum voornoemd.

De Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Donderdag den 24 December 1818, des nademiddags ten vier uren, ten huize van *S. M. Rallingsveier*, bij de Ritsumerzijl onder Marsfum, bij den finalen palmflag verkoopen:

Twee derde in zeven Pondematen BOUWLAND, gelegen op het Deinumer Nieuwland, bij *Minne Andeles Kuperus* cum soc. in gebruik, de *Goffenne* genaamd, bij den finalen palmflag te aanvaarden. Waarop per Pondemate geboden is *f* 177 - 00.

De Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Maandag den 28 December 1818, des nademiddags ten 3 uren, ten huize van de wed. *Dykstra*, kastelein/che te Berlikum, bij den provifionelen palmflag verkoopen: Een derde gedeelte van de Berlikumer VEERSCHEPEN, varende van daar op Leeuwarden en andere Plaatsen et vice versa.

De Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Zaturdag den 2 Januarij 1819, des nademiddags ten 3 uren, ten huize van *K. M. Koopmans*, kastelein bij de Beetgumer Molen, publiek verhuren:

1. Twintig pondematen BOUWLAND, gelegen aan Dijksterhuizen, onder Beetgum, bij *J. N. Senior* cum soc. ingebruik.
2. 13½ Pondematen kostelijk BOUWLAND, gelegen aan Groot Terhorne te Beetgum bij onderfcheidene huurders in gebruik.
3. De SINGELS, bij Groot Terhorne.
4. Eene HUIZINGE en ongeveer een half Pondemate beste BOUWGROND, nabij de Molengebuurte, door *Tedman Jelles Dykstra* wordende bewoond.

De Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk, zal ten overstaan van een' bevoegd Beambte, op Maandagen den 28 December 1818 en den 11 Januarij 1819, ten huize van den kastelein *Martys Schuur*, te Makkinga; telkens des nademiddags ten 2 uren, bij de befchrijvinge en finalen palmflag, publiek prefenteren te verkoopen:

Zekere ROGMOLEN, met HUIZINGE, BAKKERIJ, PAKHUIS en eenig LAND cum annexis, ftaande en gelegen te Twijtel, onder den dorpe Makkinga. De Kooper zal de GEREEDSCHAPPEN op Tauxatie moeten ontvangen.

De Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk, zal op Woensdagen den 13 en 27 Januarij 1819, telkens des nademiddags ten 3 uren, ten huize van den kastelein *B. de Vos* aldaar, bij de befchrijving en finalen palmflag, publiek prefenteren te verkoopen:

Eene roijale KOOPMANS HUIZINGE, voorzien van Voorhuis, Voor- en Middelkamer en Keuken, met eene ruime Plaats, vrije Stegen aan weerskanten, Tuin, Vrucht- en andere Boomen cum annexis, ftaande en gelegen te Gorredijk, voormaals bij *Intze Brugts Korthout* en thans bij *R. U. van Zinderen* in gebruik.

De Notaris W. K. HOEKSTRA, te Dronrijp, zal, ten overstaan van den Notaris J. STEENBEEK, te Jorwerd, publiek bij verhooggeld, aan den meestbiedenden prefenteren te verkoopen:

Acht Pondematen kostelijk GREIDLAND, gelegen bij Fons onder den dorpe Jorwerd, bij *Pieter Wybes* aldaar als huurder in gebruik, tot St. Petri 1821, en als dan vrij te aanvaarden.

Wie hier aan gading maakt, kome op Woensdag den 30 December 1818, bij den finalen palmflag, des nademiddags ten twee uren, ten huize van *J. Schaap*, kastelein te Jorwerd, en koope op dan voor te lezene Conditien, die inmiddels zijn te vernemen bij den Notaris STEENBEEK te Jorwerd.

De Notaris W. STEENBEEK, te Heeg, prefenteert publiek bij ftrijk- en verhooggeld aan den meestbiedenden te verkoopen:

Eene wel ter nering ftaande SCHEEPSTIMMER HELLING, met de HUIZEN daarbij behoorende, gelegen aan het Var te Heeg, door *Paulus Klaases Hagedoorn*, Mr. Scheepstimmerman als eigenaar wordende gebruikt; kunnende de Helling direct na den palmflag, en de Huizen op den 12 Mei 1819 vrij worden aanvaard.

Wie daar aan gading maakt, kome op Woensdagen den 30 December 1818, bij de befchrijving, en den 13 Januarij 1819, bij den finalen palmflag, telkens des nademiddags ten 4 uren, ten huize van *Willem Cornelis Zwaga*, kastelein in de herberg te Heeg, en koope op dan voor te lezene Conditien, die inmiddels zijn te vernemen bij den Notaris voornoemd.

De Notaris J. STEENBEEK, te Jorwerd, zal, op autorifatie van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Sneek, ten overstaan van den eersten Plaatsvervanger bij het Vredegeregt van het Kanton Rauwerd, publiek bij verhoogge'd, aan den meestbiedenden prefenteren te verkoopen:

Negen Pondematen uitmuntend best GREIDLAND, gelegen te Baard, bij *Sjerp Gerbens* als huurder in gebruik, tot St. Petri 1820, en als dan vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Zaturdag den 2 Januarij 1819, bij den finalen palmflag, des voordemiddags ten elf uren, ten huize van *Wytze Tolsma*, kastelein te Baard, en koope op dan voor te lezene Conditien, die inmiddels zijn te vernemen bij bovengemelden Notaris.

De Notaris J. STEENBEEK, te Jorwerd, prefenteert publiek bij verhooggeld aan den meestbiedenden te verkoopen:

Acht Pondematen best GREIDLAND, gelegen te Jorwerd, bij *Meinte Durks* aldaar als huurder in gebruik, tot St. Petri 1819, en als dan vrij te aanvaarden.

Wie gadinge maakt, kome op Zaturdag den 2 Januarij 1819, bij den finalen palmflag, des voordemiddags ten elf uren, ten huize van *Wytze Tolsma*, kastelein te Baard, en koope op dan voor te lezene Conditien, die inmiddels zijn te vernemen bij bovengemelden Notaris.

De openbare Notaris J. M. DE WITH, te Buitenpost, zal op Woensdag den 30 December 1818, des morgens ten elf uren, ten huize van *Hotze Johannes van der Veen*, kastelein te Augustijnusga, bij boelgoed verkoopen:

Verfcheidene Percelen KAPHOUT, ftaande in onderfcheidene dorpen van de Grietenij Achtkarfpelen, alsmede 150 à 160 EIKEN STAMBOOMEN, op de Plaats van *Wiebren Louws*, te Surhuifum; zes DITO bij *Jan Oeges* aldaar; twee Percelen DITO bij *Marten Alles* aldaar; twee Percelen DITO bij *Sjoerd Folkerts* aldaar; twee Percelen DITO bij *Halbe Aukes* aldaar; en eenige DITO bij *Andries Hylkes* te Harkema Opeinde.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regtbank aldaar, prefenteert ten overstaan van den heere Vrederegter van het Kanton Sneek, ingevolge de wet, op Woensdag den 30 December 1818, bij den finalen palmflag, ten huize van *E. Dalsma*, te Sneek, des avonds ten 6 uren, publiek bij verhooggeld, aan den meestbiedenden te verkoopen:

1. Eene kapitale en welbetimmerde HUIZINGE, op het Achterom te Sneek, geq. met wijk 3 no. 45, door *Wybe Donker*, als mede eigenaar bewoond.
2. Twee een-tweede Pondematen uitmuntend GREIDLAND, gelegen in Sminia-hem onder het behoor van gemelden Stede.

Het 1ste perceel den 12 Mei en het 2de St. Petri 1819, vrij te aanvaarden, breeder bij billetten omfchreven, en op conditien die intusfchen bij bovengemelden Notaris te vernemen zijn.

De Notaris VAN DER VEEN, zal op Donderdag den 31 December 1818, des nademiddags ten twee uren, ten huize van *Alle Roelofs Kerkhof*, herbergier te Zuiderdragten, publiek bij ftrijkgeld prefenteren te verkoopen:

1. 2½ Mad LEGEMADEN, gelegen te Beets, ten Noorden van de Hooiweg, bij *Willem Jans van der Burg* en *Roel Heinzes Gaftra* in gebruik.
2. 2½ Mad MADEN aldaar, in Knolhorne, bij dezelven in gebruik; zijnde ½ van 5 Mad, behoorende de overige helft aan de erven van wijlen den heere *Jan Teijens*, waarmede deze Maden werven.
3. 2 Mad MADEN, gelegen te Nijega, bij *Tjeerd Roels Westra* in gebruik.
4. Een Mad DITO aldaar, bij dezelve in gebruik, leggende in een ftuk van 2 Mad, behoorende het ander Mad aan den heere *H. L. van Haersma*, bij *Hendrik Hendriks de Jong* in gebruik, wervende Jaarlijks met el kanderen.
5. De geregte ⅓ van 41 Pondematen kostelijke KLIJNMADEN, gelegen bij het Kruiswater onder Garijp, zijnde het zoogenaamde Advokaatsland; wervende dit geheele ftuk Jaarlijks bij derde gedeelten.
6. Eene FENNE, groot tien Mad uitmuntende Hooi- en Klijnmaden, gelegen onder Boornbergum, bij de Flaarbosch, laatst bij *Anne Jeens de Boer* in gebruik geweest.
7. Zes Mad uitmuntende HOOI- en KLIJNMADEN, leggende aldaar, ten Noorden van het vorige Perceel, bij *Hendrik Fokkes* in gebruik.

NB. Door bovenstaande Advertentie moet voor geroijeerd worden gehouden, de Advertentie van den Notaris VAN DER VEEN, geplaatst in de Courant op Bladzijde 3.

Nog zal de Notaris VAN DER VEEN, op denzelfden dag, uur en plaats, publiek bij ftrijkgeld prefenteren te verkoopen:

Eene roijale bijkans nieuwe HUIZINGE, bestaande in een Voorkamer, Voorhuis, Keuken en verdere gerijfelijkheden, met Hovinge en Plantagie cum annexis, gequoteerd met no. 173, ftaande en gelegen in het gebuurte te Zuiderdragten aan de Vaart, thans bij den mede eigenaar *Harmen Roels van der Brug*, wordende bewoond en op den 12 Mei 1819, vrij te aanvaarden; zijnde gefchikt tot velerlei Affaire, en bijzonder tot het drijven van Winkelnegotie.

De Notaris VAN DER VEEN, te Dragten, zal publiek bij ftrijkgeld prefenteren te verkoopen, op Zaturdag den 2 Januarij 1819, ten twee uren nademiddag, in het Grietenijhuis, bij *Ifaak Douma*, te Smallinger-Opeinde:

Eene Fenne LANDS, gelegen op het West van Oudega, groot ongeveer acht Lopenftallen, alsmede een ftukje KLIJNMADEN, in de zoogenaamde Wieren te Oudega.

ISAäC TELTING, openbare Notaris te Franeker, zal op Donderdagen den 31 December 1818, bij de befchrijving, en den 14 Januarij 1819, bij den palmflag, telkens des nademiddags ten twee uren, ten huize van *Anne Harings Ruurda*, in het Harlinger Veerhuis te Franeker, bij ftrijk- en opbodsgeld verkoopen:

1. Eene HUIZING, BROUWERIJ en MOUTERIJ, BLEEKVELD, HOFJE en STALLING, ftaande op het best van Franeker, de Gebouwen gequoteerd wijk T. N., no. 51, zijnde de Brouwerij van ouds bekend onder den naam *de Brouwery de Wereld*, dadelijk na den palmflag voor den kooper te aanvaarden.
2. Een ZOMERHUIS aan de Stadswal te Franeker, wijk T. N.: no. 52, waar bij eene vruchtbare HOVINGE, leggende achter het eerste perceel, mede dadelijk voor den kooper te aanvaarden.

De Notaris VOORMEULEN, zal op Maandag den 4 Januarij 1819, des nademiddags ten 3 uren precies, ten huize van *R. Steringa*, te Rinfumageest, bij ftrijkgeld prefenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR, HOVINGE met BOOMEN en PLANTAGIE, benevens 46½ Pondematen allerbest GREIDLAND, gelegen in het Klaarkamster Klooster, digt bij de Hoogebrug onder Rinfumageest, en zulks in Percelen bij Billetten gefpecificeerd, verhuurd tot Petri en Mei 1820, aan *Watze Klazes Hoogftra*, en kunnen de Koopers des verkiezende, de helft der Koopfumma of meer, tegens vier per Cent in het Jaar, onder het gekochte laten verblijven.

De Notaris E. SCHOTANUS, te Workum, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg in het arrondisfement Sneek, zal ten overstaan van den Heere Vrederegter van het Kanton Hindeloopen, op Vrijdag den 8 Januarij 1819, des nademiddags ten 2 uren, ten huize van *Jan Kingma*, kastelein in de Gouden Leeuw, aan de Markt aldaar, publiek bij ftrijk en verhooggeld prefenteren te verkoopen:

Eene kapitale groote en wel betimmerde ROG- en KORENMOLEN, beregtigd met de vrijheid om daarop Pelfteenen te mogen leggen, met een fchoone en welbetimmerde MOLENAARS HUIZINGE, KNECHTSWONINGEN en een SCHUUR en STALLINGE, groote en ruime Molen Polle, cum annexis, zijnde de nieuwe Pelfteenen met derzelver benoodigdheden daarbij tegenwoordig, ftaande en gelegen te Workum, zijnde de Molen en Knechtswoningen met de Schuur en Stalling op den 1 Februarij, en de Molenaars Huizinge op den 12 Mei 1819, vrij om te aanvaarden; breder bij Billetten gefpecificeerd.

Waarvan de Conditien ten kantore van bovengemelden Notaris te vernemen zijn.

Men prefenteert bij beflotene Briefjes te verhuren, voor den tijd van vijf jaren, den 12 Mei 1819 in te gaan: Eene ZATHE en LANDEN, ftaande en gelegen te Wijckel, groot ongeveer 120 Pondematen binnen en buiten GREIDLANDEN, thans bij *Rintje Hendriks v. d. Goot* in gebruik; nadere informatien te bekomen te Balk, in de Zwaan, bij de wed. *Fellinga*, alwaar de Briefjes voor den 30 December 1818, moeten ingeleverd zijn.

TEGEN AANSTAANDE LIGTMIS,

Een Ongehuwd PERSOON, welke het Snoeijen en Broeijen wel verftaat, met Paarden en Koeijen kan omgaan, en tevens voorzien is van goede getuigfchriften, tegen dien tijd eenen dienst begeerende, kan zich in Persoon of met *vrachtvrije Brieven* vervoegen, bij den heer *Adama*, bij de Waag te Leeuwarden.

De Crediteuren van wijlen JAN JANS CAPELLE, in leven Mr. Schoenmaker op de Oude Bildzijl, en die hunne rekeningen nog niet hebben ingegeven, worden verzocht daar van aangave te doen, ten Kantore van den Notaris VAN LOON, te St. Anna, voor den eersten Januarij aanstaande, na welke tijd geene pretentien zullen worden aangenomen.

)o( )o( )o(Met primo Januarij 1819, zal bij den Ondergeteekenden te bekomen zijn, alle foorten van echte Brabandfche en Inlandfche MANS en KINDER HOEDEN, CASTOOR HOEDJES en MUTSEN, naar de eerste fmaak en tot de civielste prijzen.

J. FABER SCHOONLINGEN,
by de Vischmarkt te Leeuwarden.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een half VEER-SCHIP, varende van Leeuwarden op de Gorredijk et vice versa; te bevragen bij *Auke Cornelis van der Meulen*, op de Grachtswal te Leeuwarden.

Bij geflotene Briefjes te Koop: Eene voor weinige jaren nieuw gebouwde HUIZINGE, met eene SCHUUR en uitmuntende HOVINGE; benevens noch tien Pondematen kostelijk BOUWLAND, zeer gefchikt tot Koolterij, alles ftaande en gelegen aan de Rijdweg en Vaart onder den dorpe Wijnaldum, en thans bij *Leendert E. Hoen* als eigenaar in gebruik; kunnende de Kooper de helft der Koopfchat tegen 5 pro Cent er onder behouden.

De gegadigden worden verzocht, de Briefjes voor of op den 15 Januarij 1819 Franco in te zenden, bij *Jan T. Creveling* te Wijnaldum, bij wien ook de Conditien te vernemen zijn; de Landen kunnen aanstonds, en de Huizinge en Schuur op den 12 Mei 1819 worden aanvaard.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een hegt en welbezeild VEER-SCHIP, en de helft van eene DITO, met derzelver fchoone Zeil en Tuigagien, en de aandeelen in het Octrooi van dien, varende beiden van Dragten op Leeuwarden en Sneek et vice versa, thans in de Vaart te Dragten leggende.

Wie tot het een of ander is genegen, vervoegen zich bij *Louis Renzes Kylftra*, Schipper en Koopman te Zuiderdragten.

)o( )o( )o(Een à twee WAGENMAKERS KNECHTEN, hun werk geheel of ten deele verftaande, kunnen van ftonden aan, of op Mei 1819, werk bekomen bij JAN F. AUKEMA, Mr. Wagenmaker op de Oosterdijk te Sneek. *Brieven Franco.*

Natuur en Gefchiedkundige verhandeling over de REUZEN en DWERGEN, *voorgelezen in het Natuurlievend Gezelfchap, onder de zinfpreuk*, aan wetenfchap gewijd, volmaakter door den tijd, *te Delft, door W. Greve; waar achter eenige aanmerkingen wegens fommige verfcheidenheden in de Mensch, gevolgd door eene befchryving van een buitengewoon zwaar* MEISJE; met gekleurde platen, prijs *f* 2 - 8 - : Dit Werkje is heden van de pers gekomen bij J. C. SEPP & ZOON Boekhandelaars te Amsterdam, en alom verzonden.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN FERWERDERADEEL, convoceeren mits dezen [illegible] maals Floreenpligtige ingezetenen van de hiernagenoemde dorpen, om te compareren in [illegible] Dorpskerken, als;

Die van Wanswerd, op Donderdag den 7 Januarij 1819.
——— Marrum, op Zaturdag den 9 Dito.
——— Nijkerk, op Zaturdag den 9 Dito.

En wel ten aanzien van de beide eerstgenoemde dorpen, telkens des voordemiddags ten 11 uren [illegible] Nijkerk, des voordemiddags ten 11½ uren, ten einde nieuwe KERKVOOGDEN inplaats van de afgaanden [illegible] men, en wijders resp. uit hun midden twee GECOMMITTEERDEN te benoemen, ten einde de na den [illegible] stemminge en te doene Rekeningen optenemen, en na welbevinding te sluiten. — En eindelijk nog speciaal [illegible] het dorp Marrum, om de Kerkvoogden van dat dorp te autoriseren, tot het verschieten uit de Kerkeboeks [illegible] kapitaal van f 110 - : - . aan den Predikant aldaar, door denzelven geëmploijeerd tot de aanbetaling van [illegible] schuldigde wegens de Pastorie Effecten, overeenkomstig de wet van den 14 Mei 1814 no. 2.

Grietman en Assessoren van Ferweraderdeel,
Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALBARDA,
Secretaris.

Daar de SCHOOL van Commerzijl, eerlang finaal zal vervuld worden, zoo worden Schoolonderwijzers van den eersten of tweeden Rang, die naar deze School, zijnde van den hoogsten Rang, uitgenoodigd, om hunne getuigschriften van Rang, goed Gedrag en klassikaal Onderwijs, voor den eersten Februarij 1819, *franco* intezenden aan ÆDSGE MARTENS FEENSTRA, op het Ruigezand, als eerst benoemde Volmagt van deze School.

Het Traktement is f 175 - : - :, vrij Huis en Tuin, benevens 3 Guldens van elk Kind in het Jaar, welker getal omstreeks 80 bedraagt.

Indien de Onderwijzer, die hier zal beroepen worden, tevens in staat was, om Onderwijs te kunnen geven in de Muziek of in de Hoogduitsche Taal, zou hij daar door zijn bestaan aanmerkelijk kunnen verbeteren.

MR. VAN DER PLAATS, Notaris te Leeuwarden, zal op Maandagen den 28 December 1818 en 11 Januarij 1819, telkens des nademiddags ten 3 uren; bij de wed. *Synja*, in de Doele aldaar, en wel het 3de, 4de en 5de Perceel, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton Leeuwarden, no. 1, veilen:

1. Een HUIS en ERVE te Leeuwarden, gequoteerd letter B, no. 16, door den Koekbakker *Buissink en Vrouw*, als eigenaars bewoond.
2. Een HUIS in het Achterom, in de Amelandsstraat, letter A, no. 166, door diversen bewoond.
3. Een vier en twintigste GEDEELTE in de Molen *het Lam*, bij de Hoeksterpoort.
4. Een twintigste GEDEELTE in de Molen *de Eenhoorn*, bij de Schrans onder Leeuwarden.
5. Een HUIS in de Heerestraat, letter C, no. 43, bij *Doris Touw* bewoond, voor f 1 - 18 - : per Week.
6. Een HUIS op de Keizersgracht, letter C, no. 158, door de weduwe *Klaas Pieters Vlietstra*, als eigenaarsche bewoond.

Alle Percelen den 12 Mei 1819 te aanvaarden. — Billetten zijn te bekomen en Verkoop Conditien te vernemen bij gemelden Notaris.

DEZELVE NOTARIS, zal op Woensdag en Donderdag den 13 en 14 Januarij 1819, ten huize van den Koekbakker *Buyssink*, te Leeuwarden, verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, WINKELGOEDEREN, en alle verdere roerende goederen zich daar in Huis bevindende.

MR. J. C. BERGSMA, Jz., openbare Notaris te Leeuwarden, zal, ten overstaan van den heer Vrederegter van het Kanton Leeuwarden no. 1, op Dingsdag den 29 December 1818, des nademiddags ten 3 uren precies, in de Keizers Kroon, ten huize van *M. Kool*, bij den gecontinueerden finalen palmslag, publiek verkoopen:

Eene HUIZINGE, staande en gelegen in de Kleine Kerkstraat te Leeuwarden, letter F, no. 81, bij *Hendrik Stegeman* cum uxore bewoond, op den 12 Mei 1819 vrij te aanvaarden. Waarop geboden is 1500 guldens.

Op den zitdag als naar gewoonte te bezien; breeder bij Billetten gespecificeerd, en op Conditien bij genoemden Notaris te vernemen.

MR J. C. BERGSMA, Jz., en Mr. J. D. WIERDSMA, openbare Notarissen, zullen, op Dingsdag den 29 December 1818, des nademiddags ten 4 uren precies, in de Keizers Kroon, ten huize van *M. Kool*, bij den gecontinueerden finalen palmslag, publiek verkoopen:

Eene roijale en fraai betimmerde HUIZINGE, met onderscheidene Vertrekken, zoo wel tot eene Heeren Huizinge als Koopmans Huizinge geschikt, staande en gelegen op de Korenmarkt te Leeuwarden, letter I, no. 5, bij den heer *J. Romkes* cum uxore bewoond, op den 12 Mei 1819 vrij te aanvaarden, en zulks op zeer gemakkelijke termijnen van betaling. Waarop geboden is 10,005 guldens.

Op gemelden zitdag des morgens van 10 tot 12 en des nademiddags van half twee tot half vier uren te bezien; breeder bij Billetten gespecificeerd, en op Conditien bij genoemde Notarissen te vernemen.

OP tijd en plaats nader te bepalen, zal na afloop der verkoop van de Huizinge op de Korenmarkt, letter I, no. 5, bij beslotene Briefjes, aan den minstaannemenden besteed worden:

Het maken van eene HUIZINGE, met de benoodigde MATERIALEN, bij de Zoutkeet even buiten de Wirdumerpoort onder Leeuwarden; waarvan men intusschen informatien kan nemen bij den Eigenaar.

DE Notaris H. S. DE WALLE, te Ferwerd, zal, publiek bij verhooggeld verkoopen:

Eene schoone ruime sterke HUIZINGE en BAKKERIJ, met ERVE cum annexis, waarin die affaire lange jaren is en nog met goed succes wordt gedreven; bestaande in twee Woonkamers, een Voorhuis, ruim Bakhuis, Put en beste Regenwatersbak, en verdere gerijfelijkheden, staande en gelegen aan de Straat en Rijdweg in den dorpe Marrum, gequoteerd no. 18, bij *Christiaan Smits*, Mr. Bakker en Vrouw als eigenaars wordende bewoond en gebruikt, acht dagen na den finalen palmslag vrij te aanvaarden.

Wie gadinge maken, komen op Donderdag den 31 December 1818, bij den finalen palmslag, in de herberg op Kopke Wier onder Wester Nijkerk, des nademiddags ten 3 uren; de Conditien van verkoop zijn bij den Notaris te vernemen.

DE Notaris P. NOIJON, zal ten overstaan van den heere Vrederegter van het Kanton Lemmer, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg in het Arrondissement Sneek, op Woensdag den 6 Januarij 1819, des nademiddags ten twee uren, ten huize van den kastelein LE HEUX, in de Wildeman te Lemmer, bij den finalen palmslag, presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, gelegen onder Oosterzee, bij onderscheidene huurders in gebruik, op St. Petri en den 12 Mei 1819, te aanvaarden, en zulks in navolgende Percelen:

1. Een Huis, Akker en Hornleger, groot drie Maden.	Waarop geboden is	f 3625 - 25.
2. Een Voorgrie, groot 4½ Maden.	———	- 3909 - 00.
3. Een Achtergrie, groot 4 Maden.	———	- 2600 - 00.
4. Een Uitgang, groot 5 Maden.	———	- 1606 - 00.
5. Drie Maden Kampen.	———	- 500 - 00.
6. Twee Maden Broeken.	———	- 431 - 00.
7. Twee Maden lange Volgeren.	———	- 200 - 00.
8. Twee en een halve Maden Stefferdeel.	———	- 265 - 00.
9. Twee Maden lopen van de Heereweg tot aan de Tuin.	———	- 1205 - 00.
10. Een Akker, groot 4 Maden.	———	- 3200 - 25.
11. Een Voorgrie, groot 3 Maden	———	- 2100 - 00.
12. Een Middengrie, groot 3 Maden.	———	- 1900 - 00.
13. Een Achtergrie, groot 4 Maden.	———	- 1801 - 00.
14. Een Uitgang, groot 4 Maden.	———	- 725 - 00.
15. Een Uitgang, groot 4 Maden.	———	- 726 - 00.

DE Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Woensdag den 6 Januarij 1819, des nademiddags ten 4 uren, ten huize van *T. T. Hoekstra*, kastelein te Marssum, bij den finalen palmslag verkoopen:

Eene HUIZINGE, met een BLEEKVELD, staande en gelegen aldaar, gequoteerd met no. 64, in 6 Percelen verhuurd:

Eerste Perceel verhuurd voor f 30 - : - : in het jaar. Waarop geboden is f 80 - : - :
Tweede Perceel verhuurd voor - 32 - : - : in het jaar. Waarop geboden is - 90 - : - :
Derde Perceel verhuurd voor - 40 - : - : in het jaar. Waarop geboden is - 100 - : - :
Vierde Perceel verhuurd voor - 17 - : - : in het jaar. Waarop geboden is - 100 - : - :
Vijfde Perceel verhuurd voor - 37 - : - : in het jaar. Waarop geboden is - 220 - : - :
Zesde Perceel verhuurd voor - 29 - : - : in het jaar. Waarop geboden is - 140 - : - :

DE Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Leeuwarden, op Woensdag den 6 Januarij 1819, des nademiddags ten 3 uren, ten huize van *T. T. Hoekstra*, kastelein te Marssum, ten overstaan van den heer Vrederegter van het Kanton Dronrijp, bij den finalen palmslag verkoopen:

1. Zeven Pondematen kostelijk GREIDLAND, gelegen aan de Ritzumerdijk nabij Marssum, bij *S. D. Kuperus* in huur, tot Petri 1820, voor f 112 - : - : in het jaar. Waarop per Pondemate geboden is f 410 10 - :
2. Eene HUIZINGE onder Marssum, op Franjeburen, *HET ROODHUISJE* genaamd, bij *Yme Ypkes* cum soc. in gebruik, tot den 12 Mei 1819, voor f 56 - : - : in het jaar. Waarop geboden is f 542 - : - :
3. Een TUIN, in de Buren te Marssum, bij *P. T. v. d. Ploeg* in huur, tot Petri 1825, voor f 12 - : - : in het jaar, het Twisthof genaamd. Waarop geboden is f 400 - : - :
4. Een TUIN, naast de vorige, bij denzelven in huur, voor f 13 in het jaar. Waarop geboden is f 331 - : - :
5. Eene Jaarlijksche GRONDPACHT, uit het Huis no. 55 aldaar: groot twee Goud Guldens. Waarop geboden is f 55 - 15 - :

DE Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal op Maandag den 11 Januarij 1819, des nademiddags ten 4 uren, op de Doele aldaar, bij de weduwe *Synja*, bij den provisionelen palmslag veilen:

1. Eene net betimmerde en hechte HUIZINGE, bestaande in 4 behangene Kamers, 1 Slaapkamer, 1 Keuken, Plaats, Bleek, Linnen- en Turfzolder, letter F, no. 257, in gebruik bij *G. de Jongh*, Brander, en staande naast deszelfs bewoonde Huizinge BRANDERIJ en MOUTERIJ, den 12 Mei 1819 te aanvaarden.
2. Eene ruime en neringrijke HUIZINGE, op het Groot Schavenek alhier, lett. E, no. 79, genaamd *de Klok*, zeer geschikt voor een Logement en Branderij, bewoond door *G. F. van der Werf*, den 12 Mei 1819 te aanvaarden.
3. Eene net betimmerde HUIZINGE, in de Slotmakersstraat binnen deze Stad, letter I, no. 296, door *D. Ploegsma*, Mr. Kleermaker bewoond, voor de geringe huur van f 80 - : - : des jaars, den 12 Mei 1819 te aanvaarden.
4. Eene hechte HUIZINGE, met PLAATS en BLEEK, no. 135, in de Schrans onder Huizum, door *B. J. Dykstra* en *S. Melchior* bewoond, voor f 75 - : - : den 12 Mei 1819 te aanvaarden.

DE Notaris J. C. KUTSCH, verzoekt aan ieder, die iets schuldig is aan, of te vorderen heeft van de NALATENSCHAP van wijlen *Foppe Freerks Hogenbrug*, in leven Landbouwer aan de Boxumer Weg onder Goutum, om zulks aantegeven ten zijnen Kantore, voor den 17 Januarij 1819.

DE Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, als hiertoe benoemd, bij vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Heerenveen, zal ten overstaan van den heere Vrederegter van het Kanton Beetsterzwaag, publiek bij strijkgeld presenteren te verkoopen.

1. Eene HUIZINGE en HOVINGE, no. 33, met een Kampje BOUWLAND, voor het huis, staande en gelegen op de Tieke onder Nijega, door de weduwe *Wieger Fokes Tiekstra* wordende bewoond.
2. Een streek HEIDEVELD en HOOGVEEN aldaar.
3. Een stuk HEIDEVELD en KLIJNLAND aldaar.
4. Een stuk HEIDEVELD mede aldaar.

Wie gading maakt kome op Zaturdag den 2 Januarij 1819, des nademiddags ten 2 uren, in het Grietenije Huis bij *Izaäk Douma*, te Smallinger Opeinde, en koope op dan voortelezene Conditien.

DE Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal publiek bij strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene florissante HERBERG, *het Wapen van Friesland* genaamd, voorzien van eene groote Beneden kamer, Voorkamertje, groote Kelder, Kelderskamer, twee Bovenkamers, allen met Haard- en Bedsteden voorzien, een Keuken, benevens eene groote Paardenstalling en een ruime Hooizolder, zeer wel ter nering staande en gelegen op het aangenaamste van Dragten aan de Zuidkant van de Brug, alsmede nog een uitmuntend stuk GREIDLAND, geschikt om bij deze Herberg te worden gebruikt en niet ver van daar gelegen.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den 14 Januarij 1819, des nademiddags ten 2 uren, in voornoemde Herberg, en koope op dan voortelezene Conditien.

)o( )o( )o(ALhier zijn gearriveerd GUIOT PELLORCE EN COMPAGNIE, Boomkwekers en Bloemisten van Parijs; mede brengende fraaije assortimenten van Planten, Gewassen, Rozen, Polen, Enten en Wortelen; benevens eene keurige verzameling van Bloemzaden; recommandeeren zich in de gunst van alle Liefhebbers. Zijn uitgepakt bij J. D. LEICKERING, in de St. Jacobstraat, no. 53, te Leeuwarden.

DE Notaris J. D. HANEKAMP VAN HARINXMA te Leeuwarden, zal op Maandag den 4 Januarij 1819, bij de provisionele en op Maandag den 18 dito daaraanvolgende bij de finale toewijzing, telkens des avonds ten vijf uren, ten huize van *H. Elzinga* kastelein buiten de Wirdumerpoort te Leeuwarden, publiek bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

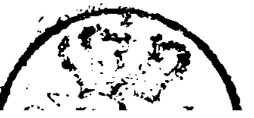
1. Eene HUIZINGE en BAKKERY cum annexis, staande en gelegen op de breedzijde van Nieuwestad te Leeuwarden, gequoteerd met letter E, no. 44, thans bij *H. Feenstra* als huurder in gebruik, op den 12 Mei 1822 vrij te aanvaarden.
2. Eene HUIZINGE cum annexis, staande en gelegen op de smallezijde van de Nieuwestad en vleeschmarkt te Leeuwarden, gequot. met lett. F, no. 15, thans door *Reinder Dirks de Vries*; bewoond op den 12 Mei 1819 vrij te aanvaarden, alles breeder bij Billetten gespecificeerd, en op de zitdagen des morgens van 10 tot 12 uren te bezien.

DE Notaris L. J. MOOI, te Nieuwehaske residerende, gedenkt op autorisatie van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Heerenveen, en ten overstaan van den heere Vrederegter van het kanton Akkrum, publiek bij strijk- en verhooggeld te verkoopen:

Eene HUIZINGE, met derzelver STEDE en GROND cum annexis, staande en gelegen te Akkrum, geq. met no. 118, mitsgaders vier perceelen HOOILAND, onder den dorpe Akkrum gelegen, zamen groot ongeveer 24½ Pondematen; nagelaten bij wijlen *Alle Gerbens* en *Attje Klases*, in der tijd echtelieden te Akkrum.

Wie daar aan gading maken, komen op Dingsdag den 29 December 1818, des nademiddags ten één uur, ten huize van den kastelein *Luitien Jacobs de Groot*, te Akkrum bij de beschrijving, en koope op dan voortelezene voorwaarden, die intusschen bij de Notaris L. J. MOOI, zijn te vernemen.

)o( )o( )o(UIt de hand te koop: Een geoctroijeerd VEERSCHIP; varende van de Joure op Harlingen et vice versa, te bevragen bij L. P. CATH, op de Joure.

Te LEEUWARDEN, by P. KOUMANS SMEDING, by de Hoeksterpoort, lett. K, no. 176

DE SUBCOMMISSIE VAN DE MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID te LEEUWARDEN, met genoegen hebbende ontwaard, de welwillendheid van verscheidene hunner Stadgenooten, welke reeds hebben ingeteekend op de lijsten, zoo voor vrijwillige giften, als ter aanneming van lmmens, beide ter ondersteuning en ten dienste van welgemelde Maatschappij, — en haren dank daar voor bij dezen uitdrukkende, heeft nogtans vermeend eene poging te moeten doen ter nadere inlichting van velen, welke, hoe zeer even welwillend, tot nog toe echter, waarschijnelijk wegens gebrek aan genoegzaam inzigt in deze zeer gewigtige zaak, hunne bijdragen en medewerking hebben uitgesteld.

Vergunt ons ten dien einde, waarde Stadgenooten, en alle die deze mogten lezen, dat wij ulieder aandacht eenigen tijd opzettelijk bezig houden, met eene meer bepaalde aanwijzing van de edele bedoelingen van onze Maatschappij; — dat wij voorts trachten aantetoonen dat de *wyze*, waarop zij haar oogmerk poogt te bereiken, *zeer doelmatig* is, — en dat de *bedenkingen*, welke daar tegen doorgaans worden gemaakt, van genoegzamen grond zijn ontbloot.

Onze Maatschappij heeft ten *hoofddoel*: „ om aan de zorgelijk toenemende verarming en verlaging der arbeidende volks-klasfen van onze natie, alleen door de vereenigde inspanning der krachten van vele welwillenden, tegenstand te bieden, de heilloozе bedelarij te bestrijden, en den natuurlijken en zedelijken toestand van duizend-tallen ongelukkige familien te helpen verbeteren. —

Als voornaamste *middel* tot bereiking van dit doel, heeft zij gekozen de oprigting van *landbouwende Kolonien* op nog onbebouwde velden, welke Kolonien bestemd zijn ter opneming van zeer vele armoedige huisgezinnen uit onderscheidene oorden van ons Vaderland, aan welke alzoo de gelegenheid wordt verschaft, om door verdienste van nuttigen arbeid, hun eigen brood te eten, en de smartelijke vernedering te ontgaan van afgesmeekte giften, terwijl tevens door wijsselijk ingerigte verordeningen gezorgd wordt, niet alleen om gevoel van zedelijkheid, pligt en eer bij deze lieden optewekken, maar ook wel inzonderheid, om bij derzelver kroost zedelijke en verstandelijke beschaving te bevorderen."

Zie daar hoofdzakelijk voorgesteld het doel der Maatschappij van Weldadigheid en de wijze waarop zij hetzelve wil treffen.

Het eenvoudig voorstellen van de bedoeling, namelijk duurzaam helpende verzachting der armoede, gepaard met verbetering van het opgroeijend geslacht der lagere volksstanden, is op zich zelve reeds voldoende, om ulieden het hoog aanbelang daar van te doen gevoelen (*a*). Wij zullen echter straks gelegenheid hebben zulks nader aantedringen; — vooraf willen wij ulieden trachten te overtuigen, (het geen meer twijfelachtig konde schijnen) dat het gekozen middel, landbouwende volkplantingen namelijk, allezins doelmatig, of liever, het eenige doelmatige, is.

Ten dien einde verzoeken wij u in de eerste plaats slechts hier op te willen letten, dat alle andere, meestal plaatselijk genomene maatregelen, en bestaande armen-inrigtingen, zij mogen dan eenigen tijd lang verzachting en hulp hebben aangebragt, nogtans op den duur en over het geheel genomen, volstrekt ontoereikende zijn bevonden, om aan de ontzettend aangroeijende armoede der lagere volksklasfen perk te stellen.

Om zich daar van te overreden, behoeft men niet in diep onderzoek te treden, omtrent den aard zelve van die tot hier toe ter weering van armoede ingevoerde maatregelen en inrigtingen. (*b*) Genoeg is het, dat de ondervinding het ontoereikende en dus ondoelmatige van alle die gebruikte middelen volledig bewijst. Immers leert dezelve, dat, niettegenstaande de ijverige pogingen van onze armen-besturen, niettegenstaande vele met wijsheid ingevoerde fabriekmatige inrigtingen ter verschaffing van arbeid in vele oorden, niettegenstaande de vermeerderde liefdadigheid van vele welbemiddelden, — nogtans, vooral sedert omstreeks een halve eeuw, en zulks ook op tijden en plaatsen, wanneer en waar vermindering van algemeene welvaart geene oorzaak opleverde, waar zelfs de rijkdom van de bevolking in massa genomen was vermeerderd, — dat, zeggen wij, desniettegenstaande het getal der behoeftigen, welke, het zij dan door gebrek aan arbeids-verdiensten, het zij door phijsiek onvermogen, het zij door onwil, een kommerlijk leven voortslepen, op eene verbazende wijs in de meeste plaatsen van dit ons Vaderland, even zoo als in de meeste oorden van Europa, is vermeerderd geworden.

Wie heeft niet terug op het tafereel, hetwelk deskundigen schetsen, van de meer en meer toenemende ellende der lagere volksklasse, wanneer zij beweeren, dat immers *meer dan zeventien millioenen* behoeftigen zonder toereikend bestaan in het beschaafd Europa aanwezig zijn? Wie ontzette zich niet, toen men zag, hoe het over-rijk en over-magtig Brittannie nog onlangs sidderde bij het oproerig geschreeuw hunner sans-culottes, en bij de ervaring, dat veel meer dan een derde gedeelte van hunne bevolking tot deze klasse van hulp-behoevenden behoorde? Wien deert en bekommert het niet, wanneer hij acht geeft, welk *zeer aanmerkelyk gedeelte* ook van de bevolking in ons Koningrijk, en wel voornamelijk in de rijkste provincien van hetzelve, onderhoud of ondersteuning behoeft? — *Zeven maal honderd en vyf en veertig duizend* menschen, en dus één van de zeven inwoneren, werden in den jare 1817 in dit Rijk onderhouden of ondersteund! (*c*) — En echter hebben de millioenen schats, welke *vyfduizend* plaatselijke administratien tot bedeeling besteedden, — echter hebben de millioenen schats, welke de meedogende Nederlander bovendien aan liefdegiften of aalmoezen gaf of spilde, — niet kunnen verhoeden, dat niet nog een zeer groot aantal, behalve de bedeelden, dikwijls met nijpend gebrek worstele, en een leven voortslepe, dat naauwelijks een menschen-leven mag heeten!

Daar dit alzoo bij ondervinding bleek, zal wel geen verder betoog noodig zijn, dat de tot hier toe genomene maatregelen en bestaande inrigtingen, onvoldoende zijn, om het inkankerend kwaad der toenemende armoede des volks te stuiten.

Wij zeggen, het *inkankerend kwaad*, want behoefte, waarde vrienden, is de vruchtbare moeder van zedeloosheid en allerlei euveldaad. — En, wat nog slimmer is, de eenmaal in vadsigheid en ondeugd verzonkene ellendige kweekt al weder een geslacht aan, nog erger dan hij zelf. — Niet alleen menschelijkheid en mededogen met die ongelukkigen, maar ook het eigenbelang der begoedigden (*d*) vordert meer en meer gebiedend, om dit kwaad eindelijk in den wortel aan te tasten. De tijd is daar, dat men *moet* trachten, het gebroken evenwigt in de burgelijke maatschappijen te herstellen.

Geen wonder derhalve, dat sedert lang wijze en edeldenkende mannen bedacht zijn geweest, om meer doelmatige middelen in het werk te stellen tot keering van dit kwaad. Wij zullen niet treden in breed verslag, van het geen over dat onderwerp meermalen is voorgedragen, maar alleen ulieden verzekeren, dat de uitslag van alle hunne overweging, redenering en proef-ondervindelijke kennis, nederkomt op deze grondstellingen: — 1) Dat, wanneer men de zaak over het geheel beschouwt, de armoede op de meeste plaatsen ontstaat door gebrek aan gelegenheid van door geschikten *arbeid* genoeg te verdienen, om daar van behoorlijk te kunnen bestaan. — 2) vervolgens: dat alle duurzame vermeerdering van arbeid, welke men wenscht te verschaffen aan de behoeftigen, ook in ons vaderland, even zeer als in een groot deel van Europa, alleenlijk kan worden voortgebragt door eene vermeerdering van de eerste levensnoodwendigheden; — met andere woorden, *dat alle maatregelen, om aan behoeftigen door meerderen arbeid onderhoud te bezorgen, wanneer men de zaak in geheelen omvang en niet partieel beschouwt, vruchteloos en onbestaanbaar zullen worden bevonden, indien niet IMMERS TEVENS, door eene culture van vele woestliggende gronden, eene meerdere ruimte van de noodigste levensmiddelen worde bevorderd.* (*e*)

En, nu nader komende tot het geen wij ons voorstellen te betoogen, vragen wij wat meer doelmatig in dezen kunne zijn, dan juist deze culture, waarvan wij zoo even spraken, ook door handen van behoeftigen te laten verrigten? Hier wordt dan immers het *middel* reeds aanvankelijk *bereiking van doel*, en heeft ten gevolge, dat naderhand velerlei arbeid, ook van anderen aard, met vrucht kan worden vermenigvuldigd; terwijl mede, uit een ander oogpunt beschouwd, dit zelfde middel, wanneer het wijsselijk wordt bewerkstelligd bij vorme van eene landbouwende Kolonie onder verstandig toevoorzigt, tevens de beste maatregel oplevert, om te zorgen voor zedelijke verbetering en verstandelijke beschaving, niet alleen van vele volwassenen, maar wel inzonderheid van nog grooter aantal kinderen, waar van de meesten zonder deze zorge zouden opgegroeid zijn, als slagtoffers van verwaarloosde opvoeding, in onkunde en luiheid, tot nog zwaarderen last der zamenleving, dan hunne ouders voormaals waren.

Wij achten het overtollig meer aantevoeren, om het doelmatige te bewijzen van de tot waarachtig menschengeluk leidende onderneming van onze Maatschappij van Weldadigheid; — kunnende ieder, die zich nader bekend wil maken met de wijze verordeningen voor hare Kolonie, daar over lezen het *Algemeen verslag der provisionele Commissie van 22 juny 1818* (*f*.)

Eere en dank zij dus gewijd aan die voortreffelijke mannen, welke na rijpe overlegging het edel en groot ontwerp vormden, volgens het welke onze Maatschappij handelt, en die met vasten tred voortstreven, om hetzelve tot volmaking te brengen!

Hulde en erkentenis vooral aan het edel hart van den welbeminden Vorst, dien men aan het hoofd ziet geplaatst van deze vereeniging van menschenvrienden, en die met het hooge aanzien van zijnen stand, met alles wat zijne verlichte volks liefde vermag, en met eigene onvermoeide werkzaamheid, de pogingen dezer Maatschappij onderschraagt!

Eer en dank mede aan ulieden allen, welke door deelneming aan, en krachtdadige ondersteuning van onze Maatschappij, derzelver werking tot verzachting van menschelijke ellende wilt bevorderen, en u alzoo aantrekt het deerniswaardig lot van zoo vele als het ware uit de zamenleving verstotene ongelukkigen!

Vergunt nu verder, dat wij nog eene korte wijle ulieden onderhouden, met aan te wijzen, hoe weinig gegrond eenige bedenkingen en tegenwerpingen zijn, welke mogelijk sommigen uwer terug hielden van deelneming, of verdere ondersteuning onzer Maatschappij:

1. Men werpe dan niet tegen: „ *Dat in deze provincie weinig armoede uit gebrek aan gelegenheid tot arbeid ontstaat.*" Dit toch is zeker, dat ook hier, even zeer als elders, een overgroot aantal behoeftigen, die *kunnen* arbeiden, of zeer kommerlijk leven, of zelfs broodgebrek lijden, indien niet door aalmoezen of afgedrongene bedeelingen in hun' nood werd voorzien. — Laat nu deze toestand bij velen door onwil, zorgeloosheid of wangedrag veroorzaakt worden; — die toestand bestaat toch, be-

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

(*a*) Die dit meer opzettelijk wenscht aangetoond en ontwikkeld te vinden, dien wijzen wij naar de zeer lezenswaardige verhandeling „ over den aard en de vereischten „ van, en *het hoog belang der Maatschappy* in een doel„ matig volks-onderwijs, door *H. W. C. A. Visser*, Zut„ phen 1816." En naar de *redevoering over het lot der* „ *armen*, enz., *van denzelfden Schryver. Sneek* 1818.

(*b*) Hoe zeer b. v. de meeste fabriekmatige inrigtingen, stedelijke werkhuizen, publieke bedelaars-huizen enz. gebrekkig zijn, en, zoo al plaatselijk nut doen, tevens aan fabrieken van particulieren schaden, en elders de armoede vermeerderen enz. is door velen, uit den aard zelve dier inrigtingen, beweerd. Een onzer wetgevers (zie Staatsc. 1818 no. 294) durfde wel onze bedelaars-gestichten rangschikken onder die kwalijk overlegde instellingen, welke ledigloopers en bedelaars vermenigvuldigen. Hij durfde onbeschroomd zeggen: „ dat, indien men iedere tien jaren in „ eene onzer groote Steden een dergelijk bedelaars-huis „ oprigtte, men iedere keer meer bedelaars op straat zoude „ vinden, dan zoodanig gesticht zoude kunnen bevatten." — En wat voorts betreft onze vondelingshuizen, weeshuizen enz. men leze b. v. het gedrukt berigt van eenen der mederegenten van het aalmoeseniers-weeshuis te Amsterdam, en men zal verbaasd staan over het *zeer gering* getal van hun, die van zoo vele duizenden uit dat gesticht, in weerwil van enorme kosten en moeiten aan hunne opvoeding besteed, als nutte leden in de burgerlijke maatschappij plaats bekomen en houden.

Van *onze* weeshuizen willen wij zwijgen.

(*c*) Blijkens officieel Rapport van den 9 maart 1818. Dat voorts in sommige onzer Steden bijna de *helft*, in andere (b. v. Leeuwarden) een *derde deel* van de bevolking wel eens onderstand genoot, is bekend.

(*d*) Zie het betoog daarvan in de vorige in noot *a* aangehaalde verhandelingen.

(*e*) Men kan dit een en ander staathuishoudkundig en met wijsgeerige juistheid bewezen vinden in de voortreffelijke verhandeling van dien schranderen en uitmuntenden man, aan wien onze Maatschappij, en het geheele vaderland, in dit opzigt, zoo groote verpligting heeft; wij bedoelen de verhandeling van den heer *J. van den Bosch, generaal-majoor en ridder enz., over de mogelykheid, de beste wyze van invoering, en de belangryke voordeelen eener algemeene armen-inrigting, door het vestigen van eene landbouwende Kolonie enz. Amst.* 1818. — Voorts vermeenen wij bij deze gelegenheid te mogen vermelden, dat, zoo wij wel onderrigt zijn, de Commissie van Landbouw in deze provincie bereids in augustus 1816 aan heeren Gedeputeerde Staten gunstig heeft voorgedragen het denkbeeld, om door het emploi van vele onzer behoeftigen tot landarbeid en ontginning, de toeneming der armoede te stuiten; — Terwijl ook aan eenen onzer Vriesche landgenooten, den heere *H. W. C. A. Visser*, de eer toekomt, van reeds in 1817 aan Z. M. tot een gelijk doeleinde te hebben voorgesteld de oprigting van eene landbouwende Kolonie van armoedige huisgezinnen op een thans woest liggende domein grond in deze provincie.

(*f*) Hetzelve is, met de bijlagen daartoe betrekkelijk, gedrukt bij de gebroeders *van Cleef*, in 1818, en overal te bekomen.

droeft en verontrust den menschenvriend, die eer[illegible] niets vuriger moet verlangen, dan de uitbreiding der werking van eene Maatschappij, welke juist ten doel heeft, om de gelegenheid te geven, dat deze onwil, zorgeloosheid of wangedrag overal met kracht kunne worden tegengegaan. En behalve dien, al ware het, dat de vermeerdering van arbeid niet hier, in dezelfde mate als wel elders, onmiddelijke hulp aanbrenge voor onze armen, wie kent niet het nauwe verband, in het welk alle de deelen van éénen Staat tot elkanderen staan, *zoo* dat de verligting der armoede in naburige oorden ook middelijk den bloei bevordert van andere plaatsen?

2. Men werpe voorts niet tegen velerlei *zwarigheden*, welke de uitvoering van de ondernemingen der Maatschappij van Weldadigheid zouden beletten. — Het doorzigt en wijsheid van die mannen, welke zich wel aan het hoofd dezer vereeniging hebben willen laten stellen, en welke alle die welgewogene zwarigheden voor geenszins onoverkomelijk achteden, waarborgen ons reeds vooraf genoegzaam de waarschijnelijkheid, dat zij wel zouden slagen, *mits bygestaan door de medewerking van vele welwillenden*. Eene waarschijnelijkheid te grooter, wanneer men let dat de gevreesde zwarigheden voornamelijk bestaan: 1) „*In „ de kostbaarheid van land-ontginning, waar by zelfs „ particuliere ondernemers zelden voordeel vinden.*" — Men kan immers in de eerste plaats daar op antwoorden, dat deze zwarigheid eigenlijk hier geene toepassing heeft. Men ontgint hier niet tot financieel voordeel, maar om nuttigen arbeid dadelijk te verschaffen, en in de gevolgen te vermeerderen, voor die volks klasse, welke nu door gebrek aan welbeloonden arbeid noodlijdende is, en aan welke thans in allen gevalle, door ondoelmatigen onderstand, oneindig meer wordt verspild, dan het financieel nadeelig saldo ook van de kostbaarste land ontginningen zoude bedragen. — Wij antwoorden wijders, dat uit vroegere ondernemingen van land-ontginning, meestal in het klein door particulieren gedaan, geen gevolg kan worden getrokken tot die, welke de Maatschappij van Weldadigheid bij wijze van Kolonisatie wil bewerkstelligen, en zulks in een' tijd, nu sedert eenige jaren de wetenschap der landbouw, vooral van de middelen ter culture van woeste gronden, van bemesting, stalvoedering enz., zoo groote vorderingen heeft gemaakt en maakt. 2.) Eene andere voorname zwarigheid zoude gelegen zijn: „*In de physieke en zedelyke „ ongeschiktheid der personen, welke men tot dezen veld „ arbeid wilde gebruiken.*" Wij erkennen dat dit wel, vooral in 't vervolg bij minder ruime keuze, eenige zwarigheid oplevert, doch te overwinnen door verstandige maatregelen van tucht, teregtwijzing en opbeuring. Hoe zulke maatregelen niet alleen vadsige en verzwakte bedelaars tot noeste landbouwers, maar zelfs de meest verworpene misdadigers tot arbeidzame en nutte leden der zamenleving kunnen vormen, zien wij uit het voorbeeld van de Engelsche landbouwende volkplanting in Nieuw-Zuid-Wales. (*g*) En waarom zouden wij dan wanhopen aan de verbetering en opbeuring van zeer velen onzer thans door kommerlijke leefwijs verzwakte en in moedeloosheid neergebogene natuurgenooten, wanneer aan hun, en tevens aan gade en kroost, een kommerloos bestaan, als loon van vlijtigen arbeid, kan worden verzekerd?

Doch wat behoeven wij hier langer bij de oplossing van zwarigheden ons op te houden, om de waarschijnlijkheid van het welslagen der onderneming te bewijzen? Die waarschijnlijkheid immers is reeds tot genoegzame zekerheid gebragt door het aanvankelijk zoo wel gelukken der eerste proef. — Men leze slechts de berigten (*h*) omtrent den tegenwoordigen toestand van de eerst zoo onlangs opgerigte landbouwende Kolonie in Drenthe, — of hoore daar over de goedkeuring en bewondering van ooggetuigen — of overtuige zich zelf door eigene bezigtiging.

3. Men zegge niet, „*dat het verzorgen van weinige „ huisgezinnen op Frederiks-oord, eene geringe verligting „ oplevert tot hulp van zoo vele armen in ons land; — „ dat zelfs in die plaatsen, waaruit één huisgezin der- „ waards ging, de bydragen van de leden der Maatschap „ py, dat zelfde huisgezin, en meer dan dat, konden on- „ derhouden; — dat men daarmede plaatselyke armen-in „ rigtingen met meer vrucht konde ondersteunen enz.*" — Die zulke bedenkingen aanvoert, verliest geheel uit het oog, dat de land-bouwende Volkplanting op Frederiks-oord, slechts een proefnemend begin is der uitvoering van meer en grooter plannen; — en dat het oogmerk aanvankelijk niet is geweest, ook niet konde zijn, om in deze eerste proef de opneming van huisgezinnen in nauwkeurige evenredigheid te stellen met de hoeveelheid der bijdragen uit de respective plaatsen; — hetwelk in het vervolg, bij de uitbreiding van deze maatregelen, meer nauwkeurig kan en zal worden in acht genomen. — Dat de bijdragen der leden dus niet ten onmiddelijken doel hebben, om van het onderhoud van een of meer arme huisgezinnen uit hunne respective plaatsen te worden ontslagen, maar om te ondersteunen *alle* de ondernemingen van de Maatschappij van Weldadigheid, in derzelver geheelen omvang, en in alle derzelver heilzame gevolgen, al ware het dan ook, dat die gevolgen niet dan middelijk en in later tijd, ten voordeele onzer plaatselijke behoeftigen zich lieten bemerken. — En wat eindelijk betreft de laatste bedenking, wie zal ernstig beweeren, dat zijne bijdrage voor de Maatschappij van Weldadigheid, hem zal belemmeren in de ondersteuning der plaatselijke armen-inrigtingen?

4. Nog minder gepast dan de vorengemelde bedenkingen, zoude die zijn: „*Dat in ons Vaderland geen „ woest-liggend terrein genoeg voorhanden ware, „ mede aan de ondernemingen der Maatschappij van We[illegible] „ dadigheid, eene voor het doel genoegzame uitbreiding „ te kunnen geven.*" — Alleen in deze onze Noordelijke Provincien, zijn ten minsten *zeven hondend en vyftig dui[zend] morgens* onbebouwde gronden, het een min het andere meer geschikt, om, door ontginning, levensmiddelen en nuttige producten voor mensch en vee voort te brengen, en alzoo niet alleen in de gevolgen velerlei welbeloonden arbeid voor de lagere volksstanden te vermenigvuldigen, maar ook dadelijk bij de ontginning zelve, nuttigen en gezonden arbeid aan eene tallooze menigte menschen te verschaffen. Wij zeggen, *nuttigen en gezonden arbeid*, want welke is zulks in grooter mate dan de landbouw en veldarbeid, de al-oude en oorspronkelijke bestemming des menschen? In het zweet des aangezigts zijn brood met lust te eten, na vermoeijenden arbeid in het ruime veld, is toch meer verkiezelijk, dan den soberen kost te hebben uit vervelend spinnen of weven in beslotene werkhuizen, welke op zijn best slechts plaatselijke en kortstondige hulp opleveren (*i*), het kwaad niet in den wortel aangrijpen, en noch lighamelijke, noch zedelijke verbetering van het opgroeijend geslacht kunnen bevorderen.

En hier mede, Landgenooten, meenen wij genoeg te hebben aangevoerd, om ulieden te overreden van het hooge aanbelang en allerheilzaamste strekking, van hetgeen door onze Maatschappij van Weldadigheid wordt beoogd, als ook van de ongegrondheid van vele daar tegen gemaakt wordende bedenkelijkheden. —

Wij vertrouwen alzoo mede genoegzaam te hebben betoogd, de verpligtingen van alle verstandigen, om, niet alleen uit menschlievendheid, maar ook om welbegrepen eigenbelang, naar vermogen, de pogingen van onze Maatschappij van Weldadigheid te ondersteunen.

Want, en dit was het laatste, het geen wij onder uwe aandacht wilden brengen, zonder zeer algemeene en blijvende ondersteuning van zeer vele welwillenden, zal de werking van de Maatschappij of een geruimen tijd vertraagd en bepekt blijven, of zelfs gevaar kunnen loopen van mislukking. — Dit te verhoeden door uwe hulpe, en alzoo den gelukkigen uitslag te verzekeren en te vervroegen van de menschen vereerendste onderneming, zal voor het welgeplaatste hart de zaligste beloonïng met zich brengen!

Wel is waar, dat bij de deelneming aan deze vereeniging niets meer gevorderd is, of wordt, dan de zeer geringe bijdrage van 52 Stuivers jaarlijks. Maar wie uwer zal, wanneer bij overreed is, gelijk wij wenschen, van het voortreflijke der onderneming, en daarvan, dat derzelver goede uitslag, immers de spoedige uitbreiding, alleen afhangt van de ruimte der fondsen ter beschikking der Maatschappij — wie uwer, vragen wij, zal dan niet wenschen, iets meer te mogen bijdragen, dan deze weinige stuivers?

Dan ook buitendien, kan eene zeer gewigtige ondersteuning worden bevorderd, bijna zonder eenige merkbare financieele schade, door deelneming namelijk aan het debiet van van eenige linnens, die bij de inrigtingen op Frederiks-oord worden bearbeid. Wie uwer kan niet daarvan in zijne huishouding een meer of min aanmerkelijke hoeveelheid dienstig gebruiken? Door op deze wijze het vertier van het gewerkte te verzekeren, al is het dan met betaling van eene zeer geringe kleinigheid boven de waarde, kunt gijlieden op de nuttigste wijze medewerken, tot den bloei der inrigting, welke daar door in staat wordt gesteld, aan alle die leden der huisgezinnen, welke tot veld-arbeid niet geschikt zijn, of van denzelven rusten, voordeeligen arbeid te verschaffen, waardoor zij, zonder vernederend gevoel van aalmoes, met eigene nijverheid, ruimen kost verdienen. (*k*)

Wijders, om nog meer en beter iedereen bekend te maken met al hetgeen dit gewigtig onderwerp betreft, en tevens met den tegenwoordigen en voortgaanden toestand van de ondernemingen en inrigtingen onzer Maatschappij, vermeenen wij ten dien einde aan ulieden gunstigst te mogen aanbevelen het Maandschrift, hetwelk onder de benaming van *de Star*, met 1mo februarij 1819 staat uit te komen, en van welks beloofden zeer belangrijken en onderhondenden inhoud een *Prospectus* bij de meeste Boekverkoopers te bekomen is; — bedragende de prijs van ieder Stukje, voor de leden der Maatschappij, die spoedig daarop inteekenen, slechts 12 Stuivers, en voor anderen 15 Stuivers.

Wij besluiten dus deze, met onze geachte Stadgenooten minzaamst en dringend uit te noodigen:

1. Om, voor zoo verre zij nog geene leden mogten zijn van de Maatschappij van Weldadigheid, ter bekoming van *lidmaatschap* zich te willen aanmelden ter Secretarie op het Stadshuis, bij den Commis *J. P. Frank*, alwaar lijsten van inteekening gereed liggen; — of wel van hun verlangen, om lid te worden, kennis te geven aan een' der leden van *onze* Sub-Commissie, in welk geval aan hun onverwijld een lijst van inschrijving zal worden aangeboden.

2. Om, voor zoo ver zij nog niet mogten hebben ingeteekend voor *ruimere bydragen*, dan de gewoonlijke jaarlijksche van 52 Stuivers, en echter daartoe mogten genegen zijn, mede op gelijke wijze, ten spoedigste (het zij op het Stadshuis, hetzij bij een der leden onzer Sub-Commissie), te willen inteekenen.

3. Verders, — en deze uitnoodiging wordt inzonderheid ingerigt aan u, edeldenkende vrouwen, van wier gevoelig, voor mededogen met uwe ongelukkige natuurgenooten zoo wel gestemd harte, wij ons gereede medewerking durven beloven, — om op gelijke wijze, als hier voren is gezegd, te willen inschrijven voor eenige hoeveelheid *linnens*, door de behoeftigen bij de inrigtingen der Maatschappij vervaardigd; — ten welken einde wij ulieden gaarne lijsten zullen doen aanbieden.

4. Eindelijk, om, begerende het belangrijk Tijdschrift *de Star*, hier voren gemeld, zich aanteschaffen, daartoe ten spoedigste, *vermits weldra de inteekening zal gesloten zyn*, zich aantemelden of bij eenen der boekverkoopers, of op het stadshuis, of bij eenen der leden van onze Sub Commissie.

Ten laatste verzoeken wij onze *verdere landgenooten*, bijzonder in *dit arrondissement*, die deze mogten lezen, tot gelijke medewerking in al het voren gemelde; waartoe aan hun, door de respective Sub-Commissien van hunne woonplaatsen, zekerlijk gereede gelegenheid zal worden aangeboden; — zoo als wij mogen vertrouwen uit de blijken van ernstige behartiging dezer zake, door vele Sub-Commissien in dit arrondissement gegeven, en welker loffelijk voorbeeld zekerlijk dra zal worden nagevolgd door anderen, welke hoe zeer welwillend, nog door omstandigheden zijn belemmerd geweest, die blijken te geven.

Leeuwarden, den 16 december 1818.

De Sub-Commissie van Weldadigheid te Leeuwarden,
J. ROMKES, *President*,
D. H. BEUCKER ANDREÆ, *L. S.*

(*g*) Men leze daar over de belangwekkende berigten, voor eenigen tijd medegedeeld in het mengelwerk der vaderl. Letteroeffeningen.

(*h*) Zoo leest men b. v. in de Staats-Courant 1818 no. 288, onder den datum van 1 december: „Door onze nabijheid aan de Kolonie." (dus berigt de Sub commissie van Weldadigheid te Steenwijk) „zijn wij althans in staat gesteld, onze landgenooten te kunnen verzekeren, dat de proef, om in het heideveld, behoorlijk toebereid, dadelijk koorn te verbouwen, uitnemend wel is uitgevallen. De rogge tiert, op de beste ons omringende gronden, niet weliger dan die, welke, in het laatst van September en den aanvang van October, in den nog onlangs woest liggenden grond is gezaaid. De spin-arbeid wordt reeds vlijtig verrigt, en wij waren meermalen getuigen van de algemeene tevredenheid der kolonisten, die in veler gelaat uitgedrukt, uit veler monden betuigd werd, wij hoorden reeds, bij herhaling, hun gedrag binnen de Kolonie roemen door den man, aan wien de maatschappij van Weldadigheid zoo onbeschrijfelijk veel te danken heeft, en die, tot heden toe, in dezelve dagelijks werkzaam was, met eenen ijver en menschlievendheid, welke eerbied en bewondering wekken. Buiten de Kolonie maken zeer velen zich bemind door hun betoon van dankbaarheid voor hun tegenwoordig lot, gepaard aan een geschikt uitwendig gedrag, dat wij van tijd tot mogen opmerken in hen, die alhier den openbaren godsdienst komen bijwonen enz." — Vergelijk meer dergelijke voldoende berigten in die, en andere, ook in dit nieuws-papier geplaatst.

(*i*) Zie de aanmerkingen hier voren met lett. *b*.

(*k*) Omtrent het voortreflijke ook van dit gedeelte der inrigting op Frederiks-oord, verwijzen wij voor het overige naar de uitmuntende verordeningen, over dat alles ontworpen, (in) [illegible] verslag [illegible] aangehaald) en [illegible] de beste werking, blijkens de berigten.

DE KERKVOOGDEN van het dorp Huisum, een nieuw REGISTER DER GRAVEN, zoo in de Kerk als op het Kerkhof aldaar noodzakelijk willende formeeren, roepen bij dezen met voorkennisse van den Heer Grietman van Leeuwarderadeel, ten dien einde op, alle degenen dewelke aldaar Graven in eigendom, of qualiteit bezitten, om de bewijzen daarvan op te geven. Zullen voorz. Kerkvoogden tot het ontvangen derzelven, vaceeren op Woensdagen den 13 en 20 Januarij 1819, telkens des voordemiddags van 9 tot een uur, ten huize dezer Grietenij Regtkamer, op de hoek van de Weert te Leeuwarden. Terwijl na gezegden tijd, de onaangegevene Graven, zullen beschouwd worden aan de Administratie dezer Kerkvoogdij vervallen te zijn.

LEEUWARDEN, den 24 December 1818.
De Kerkvoogden voornoemd,
(*get.*) M. VAN VIERSSEN,
J. H. MENTZ.

Alzoo op vrijwillig verzoek van IZAAK BERENDS VAN STAVOREN, VOORZANGER, BEESTENSNIJDER en SCHOOLMEESTER, bij de Nederlandsche Israëlitische Gemeente alhier, dezelve van deze zijne functien is ontslagen, zoo worden diegenen welke de vereischten bezitten, en genegen zijn, dezelven waartenemen, tegen een jaarlijks Salaris, zoo aan Tractement als Emolumenten, te zamen ruim *f* 300 guldens bedragende, bij dezen uitgenoodigd, zich in persoon, of met Vrachtvrije Brieven aantemelden, bij Manhigim der Nederlandsche Israëlitische Ring-Sijnagoge te Bolsward, en zulks uiterlijk voor den 1 Maart 1819.

BOLSWARD, den 22 December 1818.
De Voorzittende Manhigim der Ring-Synagoge te Bolsward voorn.,
SALOMON M. DE GROOT.

Uit de hand te Koop: Een KOF-SCHEEPJE, lang over steven 44 voeten, wijd 13 voeten, en hol naar advenant, met alle deszelfs Scheepsbenoodigdheden, zoo als het thans is leggende bij *G. A. Brouwer*, te Heerenveen.

PUBLIEKE BESTEDING.

Van het afbreken van eene OUDE en opbouwen van eene NIEUWE BOEREN HUIZINGE en SCHURE, met de noodige MATERIALEN, onder Akkrum, nabij Irnsum, bij *Tjalling J. Dykstra* bewoond, op Zaturdag den 2 Januarij 1819, des namiddags ten 2 uren, op de Oude Schouw, onder Akkrum; waar ook het Bestek en Teekening te zien is na den 27 dezer, alsmede op de Plaats voornoemd, en bij *Pieter G. Bleeksma*, Mr. Timmerman te Rauwerd.

Daar wij Ondergeteekenden, eene CIGAREN FABRIEK en KRUIDENIERS AFFAIRE zullen uitoefenen, zoo adverteren wij hiermede, dat onze Winkel en Cigaren Fabriek zal open zijn op Dingsdag den 29 December, verzoeken een ieders gunst en recommandatie, belovende eenen prompte bediening en civiele behandeling.

NB. NB. De Cigaren zijn in soorten te bekomen, voor Slijters in mindere prijzen.

CATS & SALOMONS.
Op de Kleine Breedeplaats, letter E, no. 119, te Harlingen.

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene ZATHE en LANDEN, te Hiaure, groot 61 Pondematen, en een Kampje BOUW- en GREIDLAND, bij *Brand Sybes Sybesma* in gebruik. — Informatien zijn te bekomen ten huize van den Notaris ANDREÆ, in de Korfmakersstraat te Leeuwarden.

Een BROOD- en KLEINBAKKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande (liefst getrouwd,) en van goede getuigenissen voorzien, op Mei 1819 werk te Leeuwarden begerende, adresseere zich ter nadere informatie, ter Courant Drukkerij dezes.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS [illegible] [..]erpoort, letter K, no. 176.